

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETHULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN
(FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ
DARBE GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR
ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM
YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK ALINMASI
GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ
AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMA
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Toplantı
27 Ekim 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Komisyonunda görevlendirilecek uzmanlara, Komisyonun çalışma programının belirlenmesine ve dinlenecek isimlere ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN (FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ DARBE
GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE
ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

9^{uncu} Toplantı
27 Ekim 2016 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Fetullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 13.04'te açıldı.

Komisyonunda görevlendirilecek uzmanlara, Komisyonun çalışma programının belirlenmesine ve dinlenecek isimlere ilişkin bir görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 15.40'da toplantıya son verildi.

27 Ekim 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.04

BAŞKAN: Reşat PETEK (Burdur)

BAŞKAN VEKİLİ: Selçuk ÖZDAĞ (Manisa)

SÖZCÜ: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

KÂTİP: Serkan BAYRAM (Erzincan)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 9’uncu toplantısını açıyorum, bütün arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyorum.

II.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonunda görevlendirilecek uzmanlara, Komisyonun çalışma programının belirlenmesine ve dinlenecek isimlere ilişkin görüşme

BAŞKAN - Şimdi, kararlaştırdığımız üzere, bugün, bundan sonraki çalışma usulümüz ve takvim açısından bir değerlendirmede bulunmayı, bir de şimdide kadar yaptıklarımız konusunda Komisyonumuzu bilgilendirmeyi amaçlıyoruz.

Ben, öncelikle, davet ettiğimiz uzmanlarımızı hangi gerekçelerle hangi kurumlardan davet ettiğimiz konusunda kısa bir açıklamadan sonra... Arkadaşlarımız burada, kendilerinden hangi kurumdan oldukları ve isimlerinin ne olduğu –gerçi unutulabilir ama- konusunda bütün Komisyon üyelerimize –çünkü her gün buradasınız arkadaşlar- bir tanıtma rica edeceğim.

Şimdi, arkadaşlar, kurumlara yazdık, geçmiş araştırma komisyonlarında olduğu gibi. Zaten bizim burada Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonunda komisyon uzmanı olarak, yasama uzmanı olarak görevli arkadaşlarımız var, onlar 3-4 arkadaş, tabii olarak görevli. Onun dışında, MASAK’tan, Millî Güvenlik Kurulundan, Millî Savunma Bakanlığında, İçişleri Bakanlığında, Sağlık Bakanlığında, Adalet Bakanlığında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan, Hazine Müsteşarlığında, üniversiteden, Başbakanlıktan, Sayıştaydan, Millî Eğitim Bakanlığında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında, Ankara Üniversitesinden talep ederek, konumuzun mahiyetini anlatıp bu konuda uzman arkadaşların görevlendirilmesini talep ettik. Bu doğrultuda, şu anda Meclisimizdeki görevliler dâhil 22 uzman arkadaşımız burada. Ben, ismini okuduğumda, arkadaşlarımız ayağa kalkıp kısaca kendilerini takdim ederse bütün arkadaşlarımız görmüş olur.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İsmen istediğiniz var mı?

BAŞKAN – Efendim?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İsmen istediğiniz var mı, ismen istediğiniz?

BAŞKAN – İsmen istediğimiz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu saydıklarınız arasında ismen istediğiniz var mı efendim?

BAŞKAN – “İsmen istediğiniz var mı efendim?” Var, 1-2 tane ismen istediğimiz var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Biz 3 tane verdik, 1 tane var mı içinde?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben de 2 kişi vermiştim.

BAŞKAN – Efendim?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şöyle bir şey, ben şunu öğrenmek istiyorum mümkünse: Bütün arkadaşlarımıza saygı duyuyorum, kurumların kendi gönderdiği var ama bir de sizin kendi takdirinizle...

BAŞKAN - Evet, var, var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – O bilgileri bizimle paylaşır mısınız?

BAŞKAN - Şimdi, şunu ifade edeyim müsaadenizle: Fazıl Can Bey, Mehmet Bey'in talebiyle ismen istedik, Mülkiye Başmüfettişi.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Vallahi tam koalisyonu kurmuşsunuz!

BAŞKAN – Efendim?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tam koalisyonu kurmuşsunuz!

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Yok, sizden de istedik.

BAŞKAN – Hep beraber.

Şimdi, sizden Cumhuriyet Halk Partisinden 3 isim var: Bir savcımız var, onu Aykut Bey'e söylemiştim. Yani Ankara Başsavcılığında görevli savcılarının alınmaması konusunda HSYK'ya biz ısrar ettik çünkü...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu kadar önemli başka bir işi yok mu yani?

BAŞKAN – İşte onlar da darbe soruşturması diye...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – O zaman kanunen bize göndermek zorundalar, biliyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani devlet memurlarının buraya gelmemesi fikir beyan etmek durumu değildir.

BAŞKAN – Efendim, mümkün olduğu ölçüde istişareyle götürüyorum. Mesela bugün, Serdar Coşkun Bey'i sunum yapmak üzere çağırdık, önce faydalı olur diye bir şeyi vardı, biz de doğrudan yazı yazdık fakat sonradan beni aradılar, “Soruşturmada hâlen fiilen görev yapıyor, bu hem Anayasa 138 açısından sorgulanır hem de soruşturma bilfiil devam ettiği için âdeta soruşturma yapanı sorgulamak gibi bir pozisyon olur; bu, doğru olmayabilir.” dediler. Ben de şahsen bilgisine başvurma açısından bu mazereti meşru olarak değerlendirdim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – O zaman hiç kimseyi çağırmayacağız, generalleri de çağırmayalım.

BAŞKAN – Efendim...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani bütün başkanlar...

BAŞKAN – Efendim, Aytun Bey, şu anda soruşturmayı Ankara Başsavcılığında götüren önemli isimlerden bir tanesi, biz de zaten...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Basına kapalım yani...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Muhalefetten diğer başka kimleri çağırdınız bizim önergelerimizden?

BAŞKAN – Efendim, sizin 2 parti grup uzmanınız var, onlar da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, Başkanlığın takdiriyle çağrılan, ismen çağrılanlar kimler, görevleri ne?

BAŞKAN – Bir saniye...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım, muhalefetin çağırdığı isimler var mıdır listede?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Siz de kimi ismen çağırmışsınız, kimi kurumlara gönderdiniz, onu bilmek istiyoruz yani.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Benim verdiğim dilekçe vardı.

BAŞKAN – Efendim, söylüyorum. Kerime Yıldız Hanım'ı çağırdık, tabii arkadaşlarımızın önerileriyle. Yarı zamanlı Profesör Bünyamin Erul Bey'i ve bir profesörü daha...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Muğla Üniversitemizden bir profesör, daha henüz yazısı gitmedi.

BAŞKAN – Bu arada yeni çağırdıklarımız Cumhuriyet Halk Partisinden savcı hariç diğer 2 arkadaşı, HDP'den 25'inci Dönem Milletvekilini davet ettik.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Ettiniz mi onu?

BAŞKAN – Evet, önümüzdeki hafta için onlar.

Cumhuriyet Halk Partisinin 3 kişiden 2'sini..

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, ben bu darbenin içinde karşı koyarak mücadele etmiş amiral ile bir de Ergenekon davası avukatlarından birisinin uzman olarak çağırmasını rica etmiştim, onları ilave eder misiniz?

BAŞKAN – Talep önergeleri var ya, Aytun Bey, bak başka bir şey daha söylüyor.

Siz uzman diyorsunuz...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Uzman olarak 2 kişi önerdim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – CHP'nin 3 isimden 2'si davet ediliyor, 1 kişiye de izin vermediler.

BAŞKAN – Aytun Bey, bir saniye bakıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çözülecekse ilerleyelim o zaman.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Çözeceğiz tabii ya.

BAŞKAN – Bir saniye efendim, hepsini... Şimdi, Seyfullah Turhan, Tamer Aksoy; dördünüzün imzasıyla bu arkadaşları çağırıyoruz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – HDP'den eski bir milletvekili var.

BAŞKAN – Bülent Bey'i çağırıyoruz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bülent Bey kim?

BAŞKAN – Bülent Yüçetürk, savcı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çağırım ama çok önemli.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – İzin vermiyorlar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – İzin vermiyor diye bir şey olamaz...

BAŞKAN – Şimdi, bakın, maksadı elverişli olarak düşündüğümüzde şu anda tetkik hâkim ve savcı olarak 3 görevli gönderilmiş vaziyette Adalet Bakanlığından yani Adalet Bakanlığı ve HSYK'dan 3 görevlimizi az önce okudum. Seyfullah Turhan ile Tamer Aksoy'u not alıyoruz arkadaşlar, onların yazısını ben imzalamadım galiba ama...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Aytun Bey’in dediklerine de bakalım, onlar önemli.

BAŞKAN – Yok, bu şu anda Seyfullah Bey’in yazısını Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna mı yazalım yazıyı?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O evet, gruba gelecek.

BAŞKAN – Gruba yazalım. Tamer Aksoy, bir vergi müfettişi...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Gruba yazın.

BAŞKAN – 2’sini de oraya yazıyoruz, tamam mı arkadaşlar?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bülent Bey’e de ısrarlı bir yazı yazalım, hukukçudur, bu konuda bilgi sahibi adam.

BAŞKAN – Sayın Sancar, sizin bildirdiğiniz Edip Berk’in yazını nereye yazalım?

MİTHAT SANCAR (Mardin) – İletişim adresini vermiştim sanırım, dilekçede vardı...

BAŞKAN – Ha, tamam...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Milletvekili olarak...

BAŞKAN – Edip Berk, adresi de burada.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Parti grubuna yazabilirsiniz, biz de iletiriz kendisine.

BAŞKAN – Şu verdiğiniz adrese yazıyoruz.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tamam, orada kendi adresi de var, parti grubuna da bildirebilirsiniz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Siz haber verin, haftaya gelsin, belki gecikebilir falan, gelsin.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tamam, veririz onu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkan, Bülent Bey için ısrarcı bir yazı yazalım yani bir savcılık burası. Çok önemli bir yer; hukuk bilgisi önemli, adam yıllarca Ergenekon’la mücadele etmiş, burasının önemini de düşürmeyelim yani.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle, samimiyetle bir şey ifade edeyim. Bu konuda gerçekten ben hemen özellikle mesleğim de olduğu için Aykut Bey fakat Ankara Başsavcısının hatta dünkü konuda da tekrar görüşmemiz oldu... Başbakanı dinliyorsunuz, bu soruşturmalar hatta burada da dile geliyor, bir an önce adli soruşturmalar hızlanmalı, varsa mağduriyetler giderilmeli konusu... Şimdi, bana da diyor ki hatta mesleki ağabeyi konumunda olduğum için “Yahu, başsavcım, biz bunu hızlandıralım diye çalışıyoruz, bizim elimizdeki elamanları bu şekilde çekmeyin, ben rica ediyorum, lütfen.” diyor...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – 3 kişiyle Adalet Bakanlığının işi ne durur ne yürür yani orada binlerce hâkim savcı var.

BAŞKAN – Yani 4 bin de hâkim savcı dışarı çıkarıldı.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Tekrar yazalım Başkanım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, mesele ilkesel bir mesele; bakın, Sayın Başkanım, mesele ilkesel bir mesele. Bu Komisyon Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapıyor, araştırma komisyonunun uzman isteme hakkı var. Doğru, adliyede sıkışıklık var ama biz onların böyle sözlü isteklerini...

BAŞKAN – Doğru söylüyorsun, isteme hakkımız var efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, yani ilkesel bir şey yani ilkesel bir şey bu Meclisin saygınlığına, bizim tutumuza uygun düşmez, yoksa başta belki söylenecekti biz yazmazdık ama yazdıktan sonra istenmemesi bu Meclisin saygınlığına ve tutumuna uygun düşmez. İlkesel mesele yani başka bir şey değil.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Misali, Cumhurbaşkanımızla konuşabileceğiz de Genelkurmay...

Bir de ben 2 kişi önermiştim, tutanaklarda da olabilir o...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Yazılı mı vermişsiniz?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yazılı da verdiğimi hatırlıyorum ama...

BAŞKAN – Önergeler burada, şeyse bakalım...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Eğer değilse tutanaklarda kesin var.

BAŞKAN – Uzmanlık mı, dinlenmek mi?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Uzmanlık.

BAŞKAN – Uzmanlıkla ilgili.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Bir bakalım arkadaşlar şeye, alalım Aytun Bey, tutanakları tamamen yetiştiremiyoruz ya arkadaşlar, bir de onun şeyi var. Bu avukat Murat Ergün mü?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Evet, doğru.

BAŞKAN – Avukat Murat Ergün'ün fahri danışman olarak atanması şeklinde bir talep yazmışsınız, doğru, onu buldum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Düzeltiyorum Başkanım, uzman Avukat Murat Ergün, eğer öyleyse hata benden kaynaklandı...

BAŞKAN – Biz onun için de burada not düştük, hani böyle bir danışmanlık sistemi yok diye bir şey yapmamışız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam.

BAŞKAN – Hatta 11 Ekimde vermişsiniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam, şimdi hemen düzeltiyorum.

BAŞKAN – Ankara da mı mukim? Yarı zamanlı mı yazalım, nasıl yazalım, tam gelebilir mi? Tam zamanlı, yarı zamanlı, onu isterseniz kendisine de soralım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hadi başlayalım arkadaşlar, gündem gibi önemli bir konumuz var yani.

BAŞKAN – Biz zaten gündemi konuşuyoruz Aykut Bey.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Başkanım, fikir olarak istenenler diye sormuşlardı, Servet Bey'in adını onun için vermiştim...

BAŞKAN – Ravza Hanım, anlayamadım, özür dilerim.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – İsmen istenenleri sormuşlardı da Servet Bey'i, Servet Aydemir Bey'i kitabından dolayı ben tavsiye etmiştim Çevre ve Şehircilik Bakanlığından.

BAŞKAN – Ha, Servet Aydemir Bey, evet.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi elimizde henüz işlem yapmadığımız arkadaşlarımızın önermeleri de var, hani birlikte çalışıyoruz, özellikle hemen sabah da on birde başladığında arkadaşlar ne yapalım deyip de benden kaynaklanan sebeple işlem yapamadığımız... Mesela dün aldığımız, 25'inde aldığımız önermeleri var Mehmet Bey'in, Aykut Bey'in yani yazılarla ilgili. Ben onu da bilgi vereyim.

Şimdi, o yazdığımız bilgi isteme müzekkere kartonunu bir getirir misinizi arkadaşlar, hemen Komisyonu bilgilendirelim.

Evet, bu arada Alper Tabanoğlu Bey savcı ve Adalet Bakanlığı görevlisi. Dışişleri Bakanlığında, Ertuğrul Demirci...

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Komisyondan, bürodan bazı belgeleri falan istiyoruz, onların alınmasında sıkıntılar çıkıyor, gerekli talimatları verirseniz...

BAŞKAN – Hepsini çözüyoruz arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, yok, şu anlamda yani: Bu Komisyon üyelerinin eşit yetkisi var, buraya gelen her şey de Meclis İç Tüzük'üne göre açık olduğu için yani şu belgeyi verin dediğimizde o belge Komisyonda, “Başkandan izin alalım, veremeyiz.” falan gibi şeylere hani bu tip tartışmalara gerek yok çünkü Komisyona gelen her belge hepimizin.

BAŞKAN – Onda şey yok, İç Tüzük açık yani orada.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Gelen yazılar arasında bazen çok gizli evraklar da olabiliyor, onları sadece milletvekilleri kendileri özel gösteriyorlar onlara. Gizli belgeler...

BAŞKAN – Onu da değerlendirelim, tabii doğru.

Adalet Bakanlığına yazı yazdık arkadaşlar. Burada Adalet Bakanlığına yazdığımız yazının tamamını okumuyorum. “İstedığımız hususlar: Yazılı ve görsel medyada bölücü terör örgütü PKK mensupları arasında terör örgütü FETÖ PDY mensupları tarafından haberleşme aracı olarak -sondan gidiyorum yalnız, en son yazdığımız bu- byLock programının kullanıldığı yönünde haberler yer almaktadır. Komisyonumuzun çalışmalarında ve rapor yazım sürecinde yararlanmak üzere Türkiye genelinde FETÖ/PDY terör örgütüne yönelik yürütülen soruşturmalarda cumhuriyet başsavcılıklarınca söz konusu haberlerde yer verildiği şekilde bir tespitin yapılıp yapılmadığı, şayet yapıldıysa soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde yürütülen soruşturma ve soruşturmalar hakkında Komisyonumuza yazılı bilgi verilmesini rica ederim.” demişiz.

Adalet Bakanlığına yazdığımız diğer bir yazıda, isterseniz özet olarak şöyle diyeyim: “Türkiye genelinde cumhuriyet başsavcılıklarınca yürütülen soruşturmalar neticesinde düzenlenen iddianameler, FETÖ'yle ilgili iddianameler, şayet varsa verilen mahkeme kararları -yok ama biz yine de öyle istedik- ayrıca, Komisyonumuzun görev süresinin bitimine dek, 04/01/2017...”

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 2001'de bir karar var.

BAŞKAN – Ha eski paralel yapı olarak diyorsunuz veyahut da Fetullah Gülen olarak diyorsunuz, anladım. Onu ayrıca şeyden de yazayım diye talimatı verdim. 2008, Yargıtaydan da onu, Yargıtay kararını...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Serdar Coşkun'un iddianamesinde var, Serdar Coşkun'un iddianamesinde. 5 dava açılmış 1972'den bu yana, bunun esas numarası, karar numarası hepsi var.

BAŞKAN – Bakanlığa yazdığımız için oraya hemen tetkik hâkimleri... Gelen cevaba bakarız, eksik olursa isteriz. Yani “Burada iddianame, varsa karar, görev süremizin bitimi ve aciliyeti de dikkate alınarak bilgi notuna bağlanarak basılı ve dijital birer suretinin Komisyonumuza gönderilmesi.”

Millî Savunma Bakanlığından talepte bulunduk. Nedir talep edilen bilgiler? Darbe girişiminden sonra Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında tutuklanan, açığa alınan, ihraç edilen, göreve iade edilen ve hâlen firarda bulunan subay, astsubay, uzman erbaş ve sivil personel sayılarının bildirilmesi. Darbe girişimi gecesi Türkiye’de yaşananlar kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinde kronolojik olarak darbe girişiminin gelişimi ne şekilde olmuştur? Darbe girişimi gecesi Türk Silahlı Kuvvetlerinde öne çıkan olaylar nelerdir? Ankara, İstanbul ve diğer büyük şehirlerde yaşananlar ile Sayın Cumhurbaşkanına suikast girişimi hakkında yaşanan süreç hakkında TSK’da nasıl gelişmiştir, bununla ilgili bilgiler. Darbe girişiminin bastırılmasında Silahlı Kuvvetlerin rolü konusunda, aldığı tedbirler konusunda bilgi. FETÖ/PDY’nin darbe girişimi TSK’nın yapı ve faaliyetlerini hangi yönde etkilemiştir. Yine, FETÖ/PDY’nin darbe girişimi sonrası Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından hayata geçirilen uygulamalar nelerdir? Bunları talep etmişiz efendim.

Diyanet İşleri Başkanlığından Ekim 2016 itibarıyla yayınlanan “Dini İstismar Hareketi FETÖ/PDY” Olağanüstü Din Şurası Kararları eseri dışında -bunu verdiler biliyorsunuz, bunu dağıttılar- Fetullahçı terör örgütü ve zararlı faaliyetleri hakkında Başkanlığımızca hazırlanmış her türlü hutbe, fetva, basılı eser, duyuru, basın açıklaması, cevap, televizyon ve İnternet yayını, araştırma, rapor, benzeri çalışmaların birer örneğinin yine basılı ve dijital olarak komisyonumuza gönderilmesini istemişiz.

Radyo Televizyon Kurulundan özellikle 15-16 Temmuz gecesi, darbe girişimi gecesi, televizyon yayınlarında Fetullahçı terör örgütünün darbe girişimi sırasında gerçekleştirilen televizyon yayınlarında telefon bağlantıları, açıklamalar, bildiriler dâhil olmak üzere darbe girişiminin seyriyle ilgili önemli yayınların görüntü, bant ve çözümlerinin Komisyonumuza gönderilmesi.

Radyo Televizyon Üst Kurulundan cevap gelmiş arkadaşlar, bu da yeni gelmiş, incelenmiştir. “Üst kurulumuzda ülke genelinde uydu, kablo ve karasal ortamdan yapılan ulusal, bölgesel ve yerel televizyon yayınları ile ulusal radyo yayınlarının kaydedilmesi, arşivlenmesi, analizinin sağlandığı sayısal kayıt analiz sisteminin kapasitesinin imkân verdiği ölçüde ulusal düzeyde yayın yapan medya hizmet sağlayıcılarının 15-16 Temmuz 2016 tarihlerinde yapmış olduğu yayınlara ilişkin kayıtlar ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.” Üst Kurul Başkanından o geceki yayınlara ilgili kayıtlar gelmiş arkadaşlar.

İçişleri Bakanlığımıza yazmışız, ne istemişiz? Burada ilk gün dinlediğimiz Profesör Şafak Ertan Çomaklı’nın yaptığı sunumda bir belgeden bahsetmişti. Bu bilgi ve belgelerin özlü bir dosya hâlinde basılı ve dijital olarak Komisyonumuza gönderilmesini istemişiz. Bu konuda bilginiz var.

Diyanetten ayrıca ne istemişiz? Dağıttıkları raporla ilgili yazı yazmışız, onu zaten yazılı bir tane verdiler.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Pekâlâ, bu İçişlerinden Jandarma ve Sahil Güvenlikle ilgili...

BAŞKAN – Uzman görevlendirme yazıları yok.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır efendim, şimdi, diğer askerî birliklerde olup biteni Genelkurmay gönderiyor ama Jandarma ve Sahil Güvenliği İçişlerinin göndermesi lazım, bu yazılmamış.

BAŞKAN – Burası eksik zaten. Yazdıklarımız da var, takılmamış arkadaşlar. Mesela Başbakanlığa yazdığımız brifing yazısı yok burada. İmzaladık, geldiler, “Çalışma hazırlıyoruz.” dediler ve büyük ihtimalle perşembe günü bize sunum yapacaklar arkadaşlar. O yazımız yok, eksik bu, eksiklik var.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Başkanım, bir de bu Genelkurmayın görüntülerini, darbe gecesi görüntülerini alsak.

BAŞKAN – Onu yazdık mı Millî Savunma Bakanlığına arkadaşlar? Gerçi Millî Savunma Bakanlığına yazdığımız bir müzekkere altında talep edilen 1, 2 ve onların alt bentleri (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g)'de eksik varsa onu da yazalım. Biriniz not alın Genelkurmayla ilgili, Genelkurmayda o gece MOBESE kaydı mı diyelim, kamera kayıtları...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Jandarma Genel Komutanlığının hem buradaki hem Beştepe'deki kamera kayıtları. Onlar çok önemli çünkü eğer Jandarma ele geçirilseydi o gece birçok şey farklı yönetilebilirdi.

BAŞKAN – Onları isteyelim.

Dün istediğimiz konular, Aykut Bey'in istediği Emniyet Genel Müdürlüğü çalışanları ile gönderileceklerinin seçiminde görevli komisyon üyelerinin yıllar bazında listelerinin... Baştan okuyayım: “Komisyon çalışmaları kapsamında incelenmek ve değerlendirilmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğüne yazı yazılarak 1990 yılından beri eğitim amaçlı olarak yurt dışına gönderilen Emniyet Genel Müdürlüğü çalışanları ile gönderileceklerin seçiminde görevli komisyon üyelerinin...”

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yurt dışına gönderme de iki tane var Emniyette. Bir eğitim amaçlı göndermeler var, misyon koruma göreviyle gidenler var. Bunun her ikisinde de sıkıntı var, her ikisini de ayrı ayrı istememiz lazım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, bu konuştuğumuz tutanaklara geçiyor değil mi?

BAŞKAN – Tam tutanak şu anda. Normal toplantı yapıyoruz, tam tutanak.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Genelkurmay ve Emniyet kamera kayıtları çok önemli.

BAŞKAN – Şimdi, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığından istediklerimiz var arkadaşlar, burada: “MİT başta olmak üzere, darbe girişiminin bastırılmasında kamu kurumlarının rolü. Darbe girişimi sonrası ulusal ve uluslararası tepkiler. Darbe girişiminin güvenlik kurumları; ordu, emniyet, istihbarat üzerindeki etkileri, FETÖ darbe girişimi sonrasında hayata geçen uygulamalara karşı direnç hareketleri. FETÖ'nün amaç stratejisi ve yapısı konusunda bir detaylı bilgi. Örgütün yurt dışı yapılanması. FETÖ'nün gizli hedefleri doğrultusunda MİT turlarının aranması, MİT Müsteşarının ifade vermeye çağırılması olaylarıyla ilgili var olan bilgi. FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişimi öncesi kurumunuzdaki yapılanma faaliyetlerini ortaya çıkarmak maksadıyla herhangi bir araştırma, inceleme, benzeri çalışma yapılıp yapılmadığı, yapılmışsa, bu çalışma sonucu alınmış tedbirler ve düzenlenmiş rapor örneklerinin gönderilmesi. 15 Temmuz darbe girişiminin tam olarak hangi tarih ve saatte kesin olarak tespit edildiği ve hangi kurum ve yetkililere haber verildiği hakkında bilgi ve belgelerin Komisyonumuza gönderilmesi.” diyerek bunu da yazmışız arkadaşlar.

Tabii, yeni oturuyor yazışma sistemi, uzmanlarımız da yeni geldi arkadaşlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, 19 Ekimde yine benim... 1982, 1983, 1984 yıllarında Harp Okulu öğrencilerinden kaç kişinin sağ ya da sol görüşlü olduğu için Harp Okullarından ilişkisi kesilmiştir? Bu dönemlerde irtica ve cemaat bağlantısı sebebiyle Harp Okullarından ilişkisi kesilen var mıdır? Bunun öğrenilmesiyle ilgili bir...

BAŞKAN – Özur dilerim.

Arkadaşlar, önerge klasörü demiştik ya, geldi mi önerge klasörü? Şimdi şöyle yapalım: Öneri klasöründe eğer aksama varsa, siz de sureti var elinizde değil mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Var, ben onları saklıyorum mecburen, başka türlü takip edemeyiz.

BAŞKAN – Yok, tutanakları taratacağız, diyelim ki verildi, eğer öyle bir şey varsa ki beraberiz “Şu eksik benim, gelmedi.” dediğiniz anda derhâl...

Şimdi, Aykut Bey’in talebi var. Mehmet Bey, sizin burada daha dün ifade ettiğiniz Alman hükümeti diplomatik pasaport sahibi 35 kişinin aileleriyle birlikte Almanya’ya iltica talebinde bulunduğunu açıkladı. Komisyonumuzun Almanya’ya iltica talebinde bulunanların listesini yetkili makamlar aracılığıyla talep etmesini, ayrıca başka ülkelere iltica talebinde bulunan diplomatik pasaport sahibi kişiler olup olmadığını araştırılması... Havalesini yaptık, işlemi yapılışın diye kayda girdi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yine bu byLock’çuları istedik.

BAŞKAN – Şimdi, Serkan Bayram Bey’in bir dilekçesi: “FETÖ üyelerinin kendi aralarında kullandığı şifreli mesajlaşma programı byLock’un kuruluşundan bu yana patentini elinde bulunduran David Keynes’in dinlenmesi.” talebi bu. Bu Türkiye’de mi, bunu nasıl dinleriz? Bu konuda...

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – O Amerika’da. Gazetenin biri, bununla röportaj yapan Türk gazeteci İstanbul Cumhuriyet Savcılığına ifade verdi.

BAŞKAN – Türk gazeteci...

MİTHAT SANCAR (Mardin) - Sayın Başkan, İsmail Saymaz’ı biz listeye zaten koymuştuk, öne alabilirsiniz, bizim listemizde var; röportajı yapan gazeteci.

BAŞKAN – Var sizin listenizde.

MİTHAT SANCAR (Mardin) - Onu öne alırsanız belki...

BAŞKAN – Şimdi, David Keynes’le ilgili nasıl...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – David Keynes gelsin, Amerika’ya yazı yazacağız. İsmail’den bilgi alalım.

BAŞKAN – Şöyle yapalım arkadaşlar isterseniz...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – “Tilki’ lakaplı birisi var, muhtemelen bu programı FETÖ’ye o verdi. O da şu anda Türkiye’de. Sorarlarsa ismini veririm.” diyor.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Ama David Keynes de diyor ki: “Beni davet etsinler gelip anlatayım.”

BAŞKAN – Şöyle yapalım...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - “Bana ‘Tilki’nin adını sorun, onu vereyim.” diyor, “Esas bu işi yapan o.” diyor. İsmail Saymaz’ı çağırılmamız...

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Arkadaşlar, David Keynes’le ilgili isterseniz Dugin’de uyguladığımız sistem, Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Dugin’e ulaştık mesela, dönüş yaptılar ve sadece şöyle bir hassasiyet dile getiriyor Komisyonumuzun bilmesi lazım, “Benim geleceğim bugün son gün söylerseniz kamuoyuna memnun olurum. Ben güvenlik açısından son gün istiyorum.” diyor arkadaşlar. Bilginiz olsun yani bir günün iki koyacağız, üçüncüyü geldiği anda alacağız, gelecek; bilgi veriyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Aslında şöyle yapsak: Tek tek arkadaşlarımız söz alsın...

BAŞKAN – Yok, söz vereceğim, ben şunu yapmak istemişim, o da olur.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hepsini tek tek kontrol edelim, sonra diğer şeylere geçelim. Kimin talebiyle ilgili ne yapıldı?

BAŞKAN – Yani, şöyle bir yöntem, diyelim Serkan Bey’i okudum, sizin bir tanesini okudum...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Mikrofonlar açılmadığı için bizim konuştuklarımız tutanaklara girmiyor yani.

BAŞKAN – Hemen şöyle okuyorum, ondan sonra...

Hazine Müsteşarlığından Uğurlu Döviz, Altın Ticaret Anonim Şirketi hakkındaki rapor, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın istediği. Hazine Müsteşarlığından Axa Araba kiralama Anonim Şirketi hakkındaki rapor. Yine Hazineden Koza Altın Maden Anonim Şirketi. Maliye Bakanlığından konuyla ilgili denetim elemanları raporları. MASAK’tan, Sermaye Piyasası Kurulundan, Dış Ticaret Müsteşarlığından, Gümrük Müsteşarlığından, Hazine Müsteşarlığından bu konudaki raporların getirilmesi talepleri. Ayrı ayrı dilekçeler var, kaydımıza girdi arkadaşlar. Efendim, ilgili adli mercilerden byLock kullanıcılarının tam listesi. İlgili adli mercilerden Eagle kullanıcılarının tam listesi. Yurtta sulh konseyi kimlerden oluşmaktadır? Bunu ilgili mercilerden soralım, bununla ilgili derli toplu... Sizin taleplerinizi de Mehmet Bey.

“Hangi makama nasıl yazalım?” konusunda arkadaşlar bana sordular...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, bence bu iki yere yazılır. Birincisi -Genelkurmayın muhtemel bu konuda bir kendi iç soruşturması vardır- Genelkurmaya yazarız. İkincisi de savcılıkların muhakkak bunu tespit etmek için çalışmaları vardır...

BAŞKAN – Herhâlde Adalet Bakanlığına yazarsak orada bütüncül olarak...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bence Genelkurmayın kendi içerisinde idari bir soruşturması da olması lazım diyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Millî Savunma Bakanlığına yazalım.

BAŞKAN – Gerçi şu anda Millî Savunmaya yazıyoruz.

Şöyle diyelim: Yurtta sulh konseyiyle ilgili Millî Savunma ve Adalet... En azından gelen cevaba göre yönlendirilmeli oluruz.

Yine, bu byLock’la ilgili hem -başta okuduğum- Cumhuriyet Halk Partisinden öneriler var hem de Milliyetçi Hareket Partisinden önerge var.

“FETÖ iddianamesinin tamamlanan kısmı...” diye talep olmuş ama zaten FETÖ iddianamesi... Açılan bir iddianame var -az önce ifade ettim- talep ettik, iddianamelerin tümünü talep ettik.

Şunları da icmal olarak düzenlemiş arkadaşlar, ben tek tek yazılı okudum. Başbakanlıktan FETÖ/PDY’nin oluşumu, devlete yerleşmesi, sızması, kamunun içindeki gücü, 2014 Millî Güvenlik Kurulu kararı hakkında yapılanlar; Cumhuriyet Halk Partisine yapılan saldırılar, Milliyetçi Hareket Partisine yapılan saldırılarla ilgili yapılanlar; MİT Müsteşarının gözetimine alınma teşebbüsü sonrası yapılanlar, 17-25 Aralık operasyonları sonrası yapılanlar, 15 Temmuz süreci ve sonrası yapılanlar hakkında sunum yapılmasını talep ettik. Bununla ilgili çalışma yapıyorlar, muhtemelen perşembe günü burada brifing alacağız arkadaşlar.

Polis Akademisiyle ilgili, demin söyledim.

Millî Savunma Bakanlığından 1986-1987-1988 dönemi albayların yüksek tazminat verilerek emekli edilmesi konusunda bilgi istedik, sizin talebiniz.

Genelkurmay, Millî Savunma, Başbakanlıktan sona on beş yıldaki Yüksek Askerî Şûra (YAŞ) toplantılarının özet tutanaklarını listeye aldık.

Diyanetten rapor, RTÜK’ten rapor, HSYK’dan rapor...

Adil Öksüz dosyası hakkında Adalet Bakanlığında bilgi istenmesi hususu notumuzu aldık ama buradaki, yargı sürecine müdahil olmak konusıyla ilgili, hassas bir yazı, iletmemiz lazım soruşturma devam ettiği için ama listemizde.

Genelkurmay Başkanlığından “1982-1983-1984 yıllarında Harp Okulu öğrencilerinden kaç kişinin sağ ya da sol görüşlü olduğu için harp okullarından ilişkisi kesilmiştir?” ve “Bu dönemlerde irtica ve cemaat bağlantısı sebebiyle harp okullarından ilişkisi kesilenler var mıdır?” şeklinde talebimiz olacak, almışız listemize, bunu da yazmadık çünkü imzalamadım daha.

Akıncı Üssü’nde 975 ceset torbası, 13 bin plastik kelepçe bulunmasına ilişkin Millî Savunma Bakanlığında bilgi istenecek.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ne zaman aldırılmış?

BAŞKAN – Şeye geçti bu, ben not ettirdim onu özellikle. Orada bahsetti ya, doğru mu değil mi maddi vakâyla.

Millî Savunma Bakanlığında 15 Temmuz darbe girişimi nedeniyle ihraç edilen, görev iade edilen askere ilişkin istatistiki bilgiler istedik yani ihraç edilen, açığa alınan, göreve iade edilen.

Adalet Bakanlığında Türkiye genelindeki örgüte ilişkin iddianameleri talep ettik.

İçişleri Bakanlığında muhtelif konularla, rapor yazımında yararlanılacak çeşitli konulara dair talebimizi göndermedik, not aldık tutanaklara göre.

Kamudan tasfiyeler hakkında Devlet Personel Başkanlığından bu şeyi kapsayan istatistiki bilgiler isteyelim diye not aldık.

Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığından Başbakanlık Başmüfettişleri Ayşegül Genç, Mehmet Akın ve Yasemin Tuğçe İnan tarafından Hrant Dink suikastı hakkında hazırlanan 10 Ekim 2008 tarihli rapor... Sunumda geçmişti, bu nedenle bunu istiyoruz.

2008 tarihli Fetullah Gülen’in beraatına ilişkin Yargıtay Ceza Genel Kurul kararı. Hem 2004 kararını Millî Güvenlik Kurulundan istiyoruz hem de 2008 tarihli adı geçen Ceza Genel Kurul kararını istiyoruz.

MİT Müsteşarlığından demin okuduğumuz yazıları istiyoruz.

İcmal olarak bunlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu icmalin bir fotokopisini almamızın sakıncası var mı?

BAŞKAN – Hayır, yok.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Onun bir fotokopisini alalım o zaman.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hemen bir dağıtıversin arkadaşlar.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Başkanım, bir de benim bir talebim var.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, değerli üyelerimiz; tutanaklarda yeni incelemeler çıkabilir ama dikkat ederseniz özellikle yazılı talep edelim dememin sebebi aksamaların olmaması için. Bu özetlediğim bilgiler dışında “Biz önerge verdik de burada bulunmuyor.” dediğiniz varsa onu araştıralım, eksik varsa bulalım, değilse önerge alalım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, açabilir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sanıyorum notu aldınız ama tekrar kayıtlara geçmesi açısından... 15 Temmuz günü saat 14.00 sonrasındaki Genelkurmay kamera görüntülerini isteyelim.

BAŞKAN – Evet, o yok burada.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Aynı şekilde, Millî İstihbarat Teşkilatı kamera görüntülerini ve Emniyet Genel Müdürlüğü kamera görüntülerini, bunları isteyelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir de bu MASAK’tan, Hazineden, SPK’dan ekonomik ilişkilerle ilgili... Aytun Bey’in bitsin, özür dilerim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yok, estağfurullah.

BAŞKAN – Şimdi, not alıyoruz ama diğer yöntem çok daha sağlam. Eğer mahzuru yoksa, size zahmet olmuyorsa yazılı veriniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Peki, onu yazılı da verelim şimdi o zaman.

BAŞKAN – Not aldı arkadaşlarımız ama aksini önlemek için de yazılı verirseniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam, yazılı da vereceğiz.

Şu anda, dinlenmesini istediğim 2 kişinin daha ismini tutanaklara söylemiştim, yazılı gönderiyorum şimdi.

BAŞKAN – Tamam, onları da alalım. O dinlenme bölümüne geçmedim, onunla ilgili de bir icmal var, bilgi vereyim, ondan sonra talepleri alacağız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam, öyle yapalım.

Benim başka söyleyeceğim yok. Ben bu 3 kurumdaki kamera kayıtlarının alınmasını rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zaten, arkadaşlar, 25-26’sında verilen önergeler elimde, bunlar işleme konmak üzere alındılar.

Şöyle yapıyoruz: Başkanlık olarak takibi kolay olsun diye dilekçelerin havalesini yapıp kayda alıyoruz.

Avukat Rasim Kuseyri’yi mi dinleyelim demiştiniz? Yok, o değildi sizin dediğiniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Murat Ergün’le...

BAŞKAN – Ha bu dinlenme, pardon, pardon, ben uzman olarak yazdınız zannettiniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben uzman verdim, Selçuk Bey aldı onu.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Verdim, verdim, kaydettik onu.

BAŞKAN – Tamam, şu ayrıca dursun.

Belma Hanım’ın bir dilekçesi var: “YÖK Başkanlığından 2013-2015 yılları arası IELTS sınav puan sisteminin değiştirilip değiştirilmediğinin sorulmasını, değiştikten sonra doçentlik dil sınavını geçen akademisyenlerin sayısını ve şu andaki akademik durumlarının sorulmasını talep ederim.” diyorsunuz. Bu doğrultuda YÖK Başkanlığından diğerleriyle beraber yazım sırasına alalım arkadaşlar.

Belge, bilgi istemeyle ilgili talepler varsa onları...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Mikrofonumu açabilirseniz ben de onları söyleyeyim.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, tabii, uzun yıllardır bu konu gündemde. Özellikle, 17-25 Aralıktan sonra her bakanlık kendi bünyesinde ciddi çalışmalar yaptı. Aslında, bakanlıklar da bu çalışmaların yani kendi düzenledikleri raporların bir örneğini bize bu manada gönderebilirler. Her bakanlıktan da ayrı ayrı bu işle ilgili kendi adlarına yaptıkları işlemin tutanaklarını isteyebiliriz, raporlarını isteyebiliriz.

BAŞKAN – Yani, şöyle mi soralım: “FETÖ kapsamında yapılan denetim, soruşturma, raporlama...”

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “...yapılan işlemlerin özet bir raporunun Komisyonumuza ivedilikle gönderilmesi...”

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Çünkü her kurum bunu yaptı. Yani, şimdi, uygulamalı olarak, mesela, bunu İçişleri Bakanlığı, özellikle Emniyet Genel Müdürlüğü daha farklı yaptı, birçok personeli emekli etti, terfi ettirmede, başka şeyler yaptı ama her kurum bir şey yaptı ki aslında onun sonucu 15 Temmuz sonrası görüldü, niye görüldü? Eğer bu hazırlıkları yapılmamış olsaydı, bu raporlamaları yapılmamış olsaydı bu açığa alınan, ihraç edilen, bilmem ne yapılan bu 100 binlik listeler bir günde hazırlanamazdı.

BAŞKAN – Bir günde hazırlanamazdı, onun için bir çalışma var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Dolayısıyla, öncesinde herkesin yaptığı çalışmanın bir “background”u olması lazım. Bununla ilgili kurumların hepsinden bilgi isteyelim yani hem anayasal kurumlardan hem de bakanlıklardan.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Daha önceden çalışıyorlardı, hepsi çalışıyordu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, hazırды. Hem anayasal kurumlardan hem de bakanlıklardan bu manada bilgi isteyelim.

BAŞKAN – Evet, tutanaklara geçti, arkadaşımız not da aldı ayrıca Mehmet Bey.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, isimlerle ilgili yani davet edileceklerle ilgili Komisyonumuza ben bir bilgi arz edeyim arkadaşlar. Özellikle yazılı olarak gelenleri arkadaşlar derli toplu bir liste hâline getirmişler. Şimdi, nasıl yapayım, isimleri burada okuyalım mı bilgi için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önce bir ilkesel konuşalım ne yapmamız gerektiği hususunda, sonra isimler üzerine konuşalım. Tek okuyup... Yani, zaten, aşağı yukarı isimleri biliyoruz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ben önceki konuyla alakalı bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Ravza Hanım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Demin bu byLock kullanıcılarının tamamının listesini istemekten bahsettik. Hani, bunu ne amaçla istiyoruz acaba? Sadece merak ettiğim için soruyorum. Tam sayı istesek... Yoksa, hani, henüz dava süreci devam ettiği için suçlu mu, suçsuz mu insanların... Bilemiyorum, yani sadece merak ettiğim için... Bir 50 bin, 60 bin kişilik liste varsa eğer... Hani, bu listenin bizde olması...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Zaten açığa çıkmış listeye ilgili tamamıyla işlem yapıyorlar. Bizim söylediğimiz, byLock kullanıcılarının gelmesini istediğimiz şey şu: Zaten byLock kullanımıyla ilgili tutuklamalar yapıldı ama burada byLock kullanıcısı olup tutuklanmayan var mı, diğer isimler var mı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Veya soruyoruz: “byLock var.” diyor ama o listede var mı, yok mu, onu görelim yani. Birisi açığa alınıyor veya bir işlem yapılıyor kurumlara soruyoruz “Bunda ne var?” diye, “byLock var.” diyor kurum ama o listeden var mı, yok mu?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ravza Hanım, şöyle bir şey olur mesela: Diyelim, biz hepimiz aynı kurumdayız, ben sizden hiç haz etmiyorum “Ravza Kavakcı, Fetullahçıdır, byLock kullanıcısıdır.” diyorum. En azından şimdiye kadarki bu byLock listesi açıklanırsa bu byLock şeyi kimde var, kimde

yok anlaşılır. Mesela, dün bir hâkim tutuklandı YARSAV Eski Başkanı Murat Arslan, “byLock var.” deniliyor. Var mı, yok mu? “Deniliyor.”la olmaz o işler. Çünkü byLock üzerinden on binlerce hapiste yatıyor, bir kişiye bile yazık olmasın diye istiyoruz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yok, tabii, anlıyorum da hani dava süreci devam ettiği için söylüyorum. Ben hukukçu değilim, sadece...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Dava zaten şöyle bir şey: Delil karartma riski olan yerlerde gizli olur. Şimdi, bu davanın gizliliği hukuksuzluğa döndü artık. Gizlilik kararı alınıyor, hiç kimse hiçbir şeyden haberdar değil. Bu yerleşirse kime yarın ne dava açılacağı da belli olmaz. Onun için bizim de...

Bakın, Sayın Başkanım bir şey daha söyleyeyim, kurumlarda şöyle bir sıkıntı olacak: “Gizli bilgi, gönderemeyiz.” Aynı dinlenenlerde olduğu gibi. Şimdi, bu hem hukuki hem de siyasal ve sosyolojik bir şey. Eğer Genelkurmay Başkanı buraya gelmiyorsa veya bir üst yetkili buraya gelip “Onu söyleyemem, bunu söyleyemem.” diye burayı sadece kendisini aklama ve savunma yerine çevrilmesine müsaade edersek buradan hiçbir şey çıkmaz. Buradan hiçbir şey çıkmayacağı zaman da şu olacak: Bu ülkede zaten bu darbenin karanlık olduğuna yönelik bir algı oluştu. Yurt dışında kesin zaten bu algı gerçeğe dönüşmüş durumda.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Onlar “Darbe oldu mu, olmadı mı?” diye onu bile soruyorlar, o ayrı bir mesele, tabii.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, yani, şimdi, şöyle bir şey: Bu Komisyonu belki herkes böyle hafife alıyor, bizim de bu tartışmalarımız belki buna katkı sağlıyor olabilir ama bu Komisyon sonucunda eğer uzlaşmayla bir şey çıkaramazsak, yeni şeyleri ve adil, hiç çekinmeden “sizin parti, bizim parti”den çıkaramazsak bu ülkedeki bu algı bir yıl sonra “Gerçektir, bu bir sahte darbedir, şudur budur, falan filan.” diye bu taşların üzerine yepyeni bir bina çıkarılır. Benim anlatmaya çalıştığım o. Onun için, hani, bazen burada tartışmalarımıza bakıyorum, şuna bakıyorum, biz de buna şu an tuğla koyuyoruz. Gelen tanıklar ne? Şimdiye kadar benim dinlediklerimden vallahi bu Fetullah Gülen’i ben yerleştirmişim diye anladım ben. Yani, benim anladığım bu oldu. Bakın, insanların da algıları... Bir de basının ilgisi buraya düşmeye başlarsa bu da buna başka bir tuğla koyar. Bunu da böyle bir parti şeyi içerisinde söylemiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bir şey söyleyebilir miyim?

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben de o konuya ilişkin bir şey söylemek istiyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – İsterseniz sizden sonra söyleyeyim.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Tamam, yok, fark etmez.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bu byLock’la ilgili bilgiyi talep eden bendim.

Şimdi, 17-25 Aralıktan sonra Sayın Cumhurbaşkanı, o zaman Başbakan olarak zaman zaman bu mücadelede kendi siyasi iktidarında dahi yalnız bırakıldığına dair serzenişlerde bulundu. Bu byLock listeleri o direnişi de ortaya çıkaracak aynı zamanda. Yani, sonuçta, doğrusu, bana gelen bilgiler var ama bunların ne olup olmadığını liste gelince göreceğiz ve bu konudaki samimiyeti bir kere daha test etmiş olacağız. Yoksa, burada Ali çıkmış, Veli çıkmış, o partiden çıkmış; Türkiye bu işin önünü açmak zorunda ve byLock listeleri bir parametre olarak en kesin liste olarak görülüyor şu anda. Bu da tabii ayrı bir tartışma konusu ama mesela, bana göre en zayıf şeylerden biri, eğer büyük meblağlar, büyük ticaretler yoksa bu Bank Asya meselesi. Yani adam ufak tefek para göndermiş, para çekmiş, bilmem ne yapmış. Sonuçta, oradaki vatandaşın bir kısmı da meşru bir bankaya... Sen koymuşsun devlet olarak

önüne bu bankayı meşru diye, sonra da adama “Neden ev taksitini oradan yatırdın?” diyorsun mesela. Ama burada temel mesele şu: Bazı şeyler var ki diğer parametrelerle birleştiği zaman bir anlam ifade ediyor. Burada en güçlü şey, Eagle ve -hatta Eagle’ın bir üst düzey yazılım, haberleşme aracı olduğu söyleniyor- byLock, bu anlamda çok önemli. Türkiye’deki bürokrasinin bu kadar muazzam içine girmiş bir örgütün siyasete girmemiş olmasını düşünmek imkânsız. Bunun da ortaya çıkması, esas Türkiye’yi rahatlatacak budur diye düşünüyorum.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben de bir şey ekleyebilir miyim.

BAŞKAN – Emine Hanım, buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Şimdi, byLock listesinin bizim elimizde olup olmamasının artı ve eksilerini ben şu anda sesli düşünüyorum. ByLock listesi bizim elimizde olduğunda, hani, sizlerin söylediği gibi, birisi geldi “İsmim byLock’ta geçiyormuş.” dedi, biz o mekanizma değiliz. Tam tersi, şu ana kadar sizlere de geliyordu, dünya kadar dilekçe ve mağduriyet şeyleri geliyor. Bizim Komisyonumuzun misyonu nedir? O çerçevede byLock listesinin elimizde olmasının bize ayrı bir yük getireceğine inanıyorum ve Komisyonun yetkisinin dışında zaten ilgili kurumlarda, yargıda bu vardır. Ben byLock listesinin elimizde olması konusunda çok tereddütlüyüm.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bizim Komisyonumuzun amacı da aydınlatmak.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Aydınlatmak ama o yargıda. Ben şeyi dahi ayırmıyorum, yok siyasi ayak, sivil ayak; ona da siyasi değil sivil ayak dememiz gerekiyor aslında. Yani bunlar araştırılsın. Bakın, eğer size gelen birtakım belgeler varsa...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bence biz istiyorsak siz karşı çıkmayın.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Hayır, bakın, ben karşı çıkmıyorum, bizim Komisyonumuzun algısı ve fonksiyonu farklı algılanacak. Biz bir merci değiliz. Hayır, siz bireysel olarak o kişileri çağırın, çağırılmayı talep edin ama ben çok tereddütlüyüm, onu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Arkadaşlar, sadece şu açıdan bakarsak daha rahat tartışacağız: Bu byLock listesi, Bank Asya listesi kimde var? Bir bizim adliyede var, bir de Fetullahçılarda var, değil mi? Şimdi, Fetullahçılarda byLock listesi yok mu? ByLock listesi varsa demek ki işlerine gelse onlar yayınlarlar zaten. Bunun yayınlanması onlara darbe vuracak bir şey. Ha, biz de şu risk altında kalmayalım: Bakın, hepimiz byLock riski altındayız, Parlamentoda 80 milletvekilinden bahsediyorlar. Bu tam liste -ama eksik liste değil- çıksın ortaya, biz de o zaman, mesela, byLock listesi bilmem ne komutanında varsa, bizden veya sizden kimse varsa çağıralım, soralım. Bu darbe böyle aydınlanır. “Ona bakmayalım, buna bakmayalım.” Bu, darbe mağduriyet komisyonu değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, buradaki byLock’la ilgili mesele şu, geçtiğimiz hafta Sayın Başbakan açıklama yaptı, dedi ki: “Görevlendirme listesinde hiçbir siyasetçi yok.”

BAŞKAN – Afyon toplantısında...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Evet, dinledim.

İkincisi: “Bizde de hiçbir şekilde FETÖ’cü yok, biz bu temizliği de yaptık.” dedi değil mi?

BAŞKAN – “Yaptık, varsa da barındırmayız, gerekeni yaparız.” ikisini beraber ifade etti.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama şunu ifade etmeye çalışıyorum: Şimdi yargı bir soruşturma yürütüyor, dolayısıyla, Meclis çalışması esnasında genel bir hassasiyet var, “Biz soruşturma komisyonu değiliz.” ya da “Soruşturma yetkimiz yok, bu şeye karışmayalım.” diye. Ama öyle anlaşılıyor ki Başbakan da sonuçta siyasetçi, bir yargı mensubu değil ve bu bilgilere vâkıf olmuş. Dolayısıyla, bu Komisyon yüzde yüzü temsil eden bir komisyon, bu Komisyon bu bilgileri haiz olmalı. Kimse soruşturmaların akıbetiyle ilgili, akamete uğratacak, engelleyecek herhangi bir karar, işlem vesaire peşinde değil. Ama şöyle bir şey var: Bu byLock, Eagle ve benzeri yazışma programları üzerinden, aynı zamanda, darbe girişiminin organize edildiği ve o gece de bunun üzerinden haberleşildiği yönünde kamuoyunda bilgiler paylaşılıyor ve bu konuda da bilgi kirliliği var. Şimdi, biz bu konudaki bilgileri şu ana kadar basında çıkan haberlerden okuduklarımızla değerlendiriyoruz yani yaptığımız yorumlar o. Aslında, soruşturmayı yürüten savcılardan herhangi biri gelseydi ve ana hatlarıyla bize anlatılsaydı bu, hiçbir şekilde de soruşturmanın ne gizliliğini ne tarafsızlığını akamete uğratacak herhangi bir şey çıkardı. Çünkü ana hatlarıyla, biz bir bilgilendirme amaçlı bunu istiyorduk, bunda bence sakınca yok. Dolayısıyla, bu konu hem Meclis özelinde hem Komisyon üyeleri ve Komisyona da sıklıkla sorulacaktır bundan sonra. Bizim en azından ana hatlarıyla bu konuya vâkıf olmamız ve bizim ikna olmamız lazım bu konuda.

Diğer bir konu: Sayın Başkan, talepler konusunda daha önce de birkaç kere söyledim, yazılı talepler konusunda, bu byLock başta olmak üzere, şimdi biz bunu talep ediyoruz, bu kabul görür, görmez ama bütün bunların hepsinin karara bağlanması lazım.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani usul açısından baktığımızda, daha önce de hatırlattım, o toplantıda karara bağlanması lazım ama araştırılacak bir konuya “Makul bir süre sonra düşünüp tekrar görüşelim.” denir ama iki üç hafta gibi süreler geçti, şu ana kadar ekim ayı listesi diye bana gönderilen listede 35 isim vardı dinlenecek, 20’sini dinlemişiz biz, 15’i gelmemiş. Gelmeme nedenleri nedir? Hepsinin sağlık nedeni olamaz.

Bir de hep söylüyoruz, 15 Temmuz özelinde, 15 Temmuzdan geriye doğru çalışmayı yürütelim, süreli komisyonuz, bir ayımız gitti diye. 20 kişiyi dinledik ama şimdi, takdir edersiniz ki bu 20 kişinin 10’u da, en az yarısı da direkt 15 Temmuz günü görevde olan vesaire olan isimler değildi; aslında 15 Temmuzda aktif görevde bulunan birkaç isim vardı, birçoğu basından, medyadan, kitaplarından bildiğimiz, araştırmalarından bildiğimiz isimlerdi. Zaman açısından da eğer bu hızla ya da şöyle söyleyeyim: 20 kişinin dinlenmesi az değil ama etkili 20 kişi dinlenseydi bir çerçeve çizilmiş olabilirdi. O nedenle, biz bugün de verdiğimiz listede önceliği -eğer Komisyon üyeleri de kabul ederse- şöyle yapmak lazım: Darbe gecesi çok açık bir şekilde darbeye katıldığı neredeyse matematiksel kesinlikle ortada olan ve tutuklanan -televizyonda izlediğimiz isimler var- bu isimleri dinlemekte ben fayda görüyorum. Çünkü onların anlatacakları, artık ifadelerini de vermişler, tutuklanmışlar da, beyanları da var ortada; bunun nasıl planlandığı, ne kadar öncesinde planlandığı, neler amaçlandığı ya da işte, kafalarında oluşturdukları planın kendileri açısından uyulan, uyulmayan kısımları ve onların beyanları üzerine biz diğer tanıkları dinlersek hem daha sağlıklı sorular sorabiliriz hem de daha hızlı yol almış olabiliriz. Belki de o şekilde baktığımızda çağırılmayı düşündüğümüz birçok ismin de çağırılmasına gerek kalmayabilir. Onun için, bence önümüzdeki ayın programında önceliği böyle vermek lazım diye düşünüyorum.

Benim söyleyeceğim bunlardan ibaret.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şöyle: Şu anda tutuklu olanlarla ilgili bir ilke kararı benimsememiz gerektiğini ben de düşünüyorum, söylediğiniz önemli Zeynel Bey çünkü çok sayıda tutuklu var darbeye iştirak eden. Bunlarla ilgili de adli soruşturma devam ediyor, özellikle, hukukçu arkadaşlar katılacaktır diye düşünüyorum, bunları ilgili savcılıklardan itirafta bulunduğu bilgisini teyit ettikten sonra dinlemek daha doğru olur gibi bir...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ama Sayın Başkan şöyle bir şey var: İtiraf edenleri dinlersek doğru sonuca varmayabiliriz. Belki kendisini suçtan kurtarmak amacıyla itirafta bulunmuştur, belli olmaz o. Dolayısıyla, biz kendi kanaatlerimizi kendi gözlerimizle, kendi duyularımızla anlayabilecek insanların Komisyon olarak. Dolayısıyla, sadece savcılığa itiraf edenleri çağırmak gibi bir şeye gidersek bu Komisyonun amacına uygun düşmez. Bu darbeyi planlayanlar -basına düşüyor, ifadelerden biliyoruz- birinci ölçüde darbeyi planlayanlar, içinde olanlar aşağı yukarı belliler. Bunlardan ortaklaşa olarak 5-6 kişiyi dinlersek bir kanaatimiz oluşur; zaten, hepsi konuşsa bir kanaatimiz oluşur; ondan sonraki yol haritasını ona göre belirleriz. Ama biz sadece itiraf edenler üzerinden gidersek o zaman doğru bir şey yapmayız.

BAŞKAN – Ben itiraftan öte, Komisyonda müzakere edelim diye söylüyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Belki savcıya bir şey söylememiş, bize söyler.

BAŞKAN – Fakat şöyle bir şey olmaz mı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biz yargıyla ilgili onlara bir şey sormayacağız ki.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Biz soruşturma yapmıyoruz ki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Başkanım, size Sayın Tanrıkulu'na hak verecek bir olay anlatacağım ama sıra bana gelince.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şöyle Sayın Başkan: Gerçekten, bakın, Zeynel 20 kişi dedi ama benim önümden 15 kişilik liste var, 15 kişiyi dinlemişiz sekiz oturumda.

BAŞKAN – Hayır, hayır; 19 kişi.

Zaten son günlerde de üç saatte bir kişi dinleyebildik, dolayısıyla...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, çok değerli bilgiler aldığımız oturumlar da oldu ama biz 15 Temmuz, 15 Temmuzun öncesiyle bütünleştirmek istiyorsak 15 Temmuz darbesinde ordu içerisinde yer alan, açık seçik... Mesela, adamın bir tanesi dedi ki: “Ben FETÖ’cü değilim, darbeciyim.” Tuğgeneral birisi, “Ben darbe yapmak amacıyla bu kurula katıldım.” dedi.

BAŞKAN – Bir tanesi de galiba, Meclisi bombalayan “Ben emri aldım, gittim, bombaladım.” dedi değil mi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, evet.

Bir kere, ilkesel olarak bizim Meclisi bombalayan bu pilotu dinlememiz lazım yani bunu yapmamız lazım, burayı bombaladı, bizi öldürmek istedi; bir dinlememiz lazım. Dolayısıyla, bence aşağı yukarı bellidir, Partigöç var, ondan sonra Dişli var, Akın Öztürk var; bunlar en tepede olan insanlar, karargâhta olan insanlar ve planlayanlar.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Tanrıkulu.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bunu yapmamız lazım.

ByLock konusunda da bir şey söyleyeyim: Bakın, bazı şeylerin şüyu vukuundan beterdir yani Komisyon açısından. Şöyle: Ya bu konu hiç tartışılmayacaktı, hiç buraya gelmeyecekti fakat biz getirdikten sonra çoğunluk tarafından reddedilmesi doğru anlaşılmaz, yanlış sonuçlar verir. Dolayısıyla,

her tarafta var bu liste, Bakanlıkta var, Başbakanlıkta var, her yerde var, FETÖ’de var, kullananlarda var; burada olmasında ne sakınca var? Dolayısıyla, istemememiz Komisyon bakımından, Komisyon çalışmaları bakımından ve Parlamentonun tümü bakımından doğru sonuçlar vermez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Selçuk Bey bir şey söyleyecek galiba.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Değerli arkadaşlar, gerek Eagle’la ilgili gerekse de Coco’yla veyahut da byLock’la ilgili isteyelim listeleri ama -siz hukukçusunuz Sezgin Bey, Zeynel Bey de hukukçu, bizim arkadaşlar arasında Zekeriya Bey hukukçu- şöyle bir konu var: Bu darbe girişiminden sonra Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet bir çalışma yapıyor, “Türkiye’de Eagle kullananlar, Türkiye’de byLock kullananlar ve de Coco kullananlar” diyerek, bu listeler çıkıyor. Bu listelerin hepsi Fetullahçı değil. Neden? Bu bir sistem, buraya girenler var. Öğrendim, mesela masonlar Türkiye’de byLock kullanıyorlarmış. Bir emekli büyükelçi gözaltına alınıyor, savcı soruyor -gelsin diyorum, bakın, özellikle, baştan da söylüyorum, mademki şüyu vukuundan beter dedik, alalım ama böyle endişeler olduğunu da düşünelim- “Söyleyin bakalım, örgütün neresindesiniz?”, “Ne örgütü savcı bey?”, “İşte, cemaatin neresindesin kardeşim; dershanelerin, okulların, yurtların, darbenin?”, “Ben masonum, 72 yaşındayım, biz masonlar üç senedir byLock’la haberleşiriz.” diyor. Bir de bu sistemi kullananlar gizli olarak -affedersiniz, beni bağışlayın- kendi arasında ticari bir işte bunu kullanıyor; sevgilisi var, bunu kullanıyor, şifreler kendi aralarında veya illegal örgütler bunları kullanıyorlar. Böyle, bunlarla ilgili de dikkat edelim. Ha, getirelim ama bunları...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunda bir şey yok ki, bunlar çıkar.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Zaten şöyle: Bunların Fetullahçı terör örgütüyle illiyet bağlarını, ilintilerini savcılık çıkaracak. ByLock kullanmak ölçü değil, byLock’la beraber neler yaptığınızı ölçü. Yani bu örgütün elemanlarıyla ne kadar yazıştınız? İçeriğini göremiyorsunuz ama “Bu telefon numarasıyla 30 defa görüşmüşsünüz, 100 defa.” Onu soruyorlar zaten. Zaman içinde bunlar mutlaka ki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ola ki metodolojik bilgi de verebilirler.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Tabii, şunu yapalım: Bence önce byLock’la ilgili, Eagle’la ilgili, Coco’yla ilgili şu konunun uzmanlarını davet edelim buraya, bize bir açıklama yapsınlar. Ondan sonra isteyelim, istemeyelim demiyorum kesinlikle.

Teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yazılımlı yapan adam “Tilki” geleceğim diyor. Hemen o adamlar...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Aslen ismini değiştirmiş, Türk kökenli biliyorsunuz. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyken daha sonra ismini değiştirerek Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı olmuş. O şahsı da bir an önce davet edebiliriz. Bunlara da hassasiyet gösterirsek iyi olabilir. Bir örnek vereyim: Benim baldızım herhangi bir insan değil. Elâzığ’da bekâr, kendi hâlinde yaşayan, mütedeyyin bir bayan. Emniyetten gelen bir şeyde, “Sizin efendim Coco kullandığımız tespit edildi.” “Ya Coco kullandım, arkadaşlarımla beraber kullandık, işte şunlar şunlarla karşılıklı yemek tarifleri yaptık, birbirimize şehirlerarası gidip gelemiyorduk ama ben ülkücü kökenliyim, böyle bir aileden geliyorum. Abim on bir yıl yattı, eniştem yedi yıl yattı, diğer kardeşim bu kadar yattı. Bizim hepimiz böyle ve bu cemaate de hep karşıyım. Hayatım boyunca bunların gazetesini bile almadım.” diyor. Bunlar da karşımıza çıkabiliyor, bunlara da dikkat...

Millî İstihbarat Teşkilatı –beni bağışlayın- bizim teşkilatımız, zaten affedersiniz çok mükemmel bir teşkilat olmuş olsaydı darbeyi bize 1971’de haber verirdi, 1980’de haber verirdi başbakanlara, 1997’de postmodern darbeyi Erbakan’a haber verirdi veyahut da şimdiki darbeyi Başbakana, Cumhurbaşkanına haber verirdi. Biz istiyoruz, diyoruz ki: “Bunları kim kullandı?” Hop, yazıp gönderiyorlar. Biz istiyoruz Bank Asyada kimler çalıştı burayla ilgili? Bir itirafta bulunayım, ben milletvekili olduğum zaman 120 bin lira kredi çekecektim ve danışmanlara talimat verdim, bütün devlet bankalarının faizlerine bakın dedim, “Bunlar bunlar var.” dediler; Bank Asyaya bakın dedim, işte Kuveyt Türke bakın dedim. Baktılar, benim böyle kredi alacağımı duyunca da bütün o bankacılar hemen geldiler, milletvekillerine en ucuz 0,9’la Bank Asya veriyordu, ben Bank Asyadan çektim. Dört yıl sonra ödedim, bitirdim. Eğer ben profesör olsaydım üniversitede, şimdi atılmış olacaktım, kriter buysa. Yani bu noktada da lütfen hassasiyet gösterelim.

Teşekkür ediyorum.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben bir şey ekleyebilir miyim bu kriterle ilgili, bilgi olsun diye?

BAŞKAN – Buyurun Emine Hanım.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Şimdi, mesela bizim toplantılarımızda yaptığımız -ki MKYK’da Ravza Hanım da var- kriterler konusunda çok hassas bir süreç yönetiliyor. Sadece Bank Asyada hesabının olup olmadığı bir kriter değil ama işte şunu söylüyorum...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Başbakanlık mesela bu sunumu yapmadı yani ben bunu ilk başta söyledim.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Yok ama yani Başbakanlık değil sadece şey olarak, bilgi olarak vereyim.

BAŞKAN – Bu bilgilendirme yapılacak, evet.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Bir müsteşar yardımcısı gelsin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman şu değil mi ki bütün AKP milletvekilleri olarak her şeyi biliyorsunuz ve emin olun bir şey yok. Biz hiçbir şey bilmiyoruz ki.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben o zaman yapmayım, gerekli bir şey...

BAŞKAN – Başbakanlık bilgilendirme yapacak Emine Hanım.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Tamam, tamam, peki. Gerçi bunu Başbakanımız birkaç yerde açıkladı, onun için bunu söyleyebilirim.

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Yani aktif hesap varsa, mesela Bank Asyada hesabın olup olmaması değil aktif olup olmaması, 2014 itibarıyla. O dönemde de biliyorsunuz evini satan, arabasını satan, hatta başka bankadan kredi kullanıp gidip yatranlar oldu; onları elemine etmek için. Artı, eğer siz 2010’da, 2012’de banka kredisi kullandınız taşıt ya da konut kredisi, bunları tabii ki daha sonraki yıllar ödeme planı içinde ödeyeceksiniz, bu kriter değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Emine Hanım, germek istemiyorum ama diyor ki: “Vallahi bana okul taksiti açtılar...”

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – İşte bakın, en azından üç kriterin tutması lazım. Ben şimdilik bu kadar söyleyeyim, gerekli açıklamalar yapılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, arkadaşlar, bir uzman bilgisi alalım bu konuda.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bir şey söyleyebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir mazeretim var çıkacağım, o nedenle bu konudaki görüşümü şimdi belirteyim, sonra tekrar dönebilirim toplantı devam ediyorsa.

ByLock’la ilgili tartışmada haberler çok fazla artmaya başladı ve byLock kullanan milletvekillerinin de olduğuna dair bugün bir haber vardı basında. 120 milletvekilinden söz ediliyor, bunların 82’sinin AKP’den, kalan 40 küsur milletvekilinin diğer 3 partiden -yani HDP de dâhil olmak üzere- olduğu iddia ediliyor. Şimdi, ben, şahsen, bizim partiden de kimlerin byLock kullandığını bilmek isterim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de isterim.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Kendilerine sormak isterim yani neden kullanıyordunuz? Bununla ilgili bilginiz var mıydı? Bu ağı içinde neden yer aldığınızı bilmek isterim. Çünkü, byLock üzerinden çok tartışma yapılıyor ve cemaatle bağlantı konusundaki en önemli delillerden biri olarak bu gösteriliyor. Dolayısıyla, byLock kullanıcılarının tam listesini alıp incelememiz zor olabilir, bu konuda bazı sıkıntılar ortaya çıkabilir ama yine, araştırmalarımıza göre zaten byLock kullanıcılarının listesi MİT tarafından çıkarılıp pek çok kuruma verilmiş.

Şimdi, burada şöyle sıkıntılar var: Bu liste dağıtılınca, kendisi de byLock kullanan bir emniyet müdürünün önüne gelebilir, bir valinin önüne gelebilir; bu iş çok fazla sulanmaya müsait. Eğer arkadaşlarımızın dile getirdiği kaygıları... Öyle bir şey yok yani burada Selçuk Bey’in söylediği kaygıları da ciddiye alıyorum; hani bir hukuk hocası olarak da özel hayatın gizliliğine mutlaka çok titizlikle saygı göstermemiz, dikkat etmemiz gerektiği konusunda tartışma yok. ByLock listesi bize geldiğinde bunun Komisyonda gizli belge olarak, sadece Komisyon üyelerinin bilgisine sunulacağı kararı alınabilir. Bu karara aykırı davrananlar zaten disiplin suçu işlemiş olur, ayrıca bunun başka müeyyideleri de var. Eğer bu çok fazlaysa, ilgili birim kimse, şu an byLock listesini çıkarabilecek en yetkili birim neresiyse onlardan sadece milletvekillerinin listesini isteyebiliriz.

BAŞKAN – Sadece ne dediniz?

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Milletvekillerinin, o listede yer alan milletvekillerinin.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Belediye başkanları da.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tamam, doğru Aytun Bey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Üst düzey kamu görevlilerini yani gücü kontrol edenleri.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Özellikle, siyaseten önemli yerlerde olan, seçilmiş... Gücü kontrol eden, bir de temsil yetkisi almış milletten yani siyasi sorumluluğun herhangi bir yerinde olanlar. Yani bürokratik sorumluluğu araştırmak gibi çok kapsamlı bir iş yapma yükümlülüğümüz yok, böyle bir şey bizi aşar zaten ama siyasi sorumluluğu araştırmak... Dediğim gibi yani ben mesela okuduğumda, “Bizim partide var.” dendiğinde ben de hemen onların cemaatle bağlantılı olduğu fikrine kapılmam ama bilmek isterim, bu kadar tartışılan bir sistemde neden benim partimden milletvekili arkadaşlarımız ayrıca kullanıcı olmuşlar? Bunu eğer reddedersek emin olun -biraz önce diğer arkadaşlarımız da ifade ettiler-şüyyu vukuundan beter, istendi, işte Komisyon reddetti, efendim kendisinden şüphe edenler var.” gibi -bizler de dâhil, kimseyi dışında bırakmıyorum- değerlendirmeler çıkar. Bunun gizliliğini sağlama

imkânlarımız var, İç Tüzük'te de var, gelenekte de var. Listenin tamamını istemek zorunda değiliz ama siyasi sorumluluk dairesinde yer alan insanlarla ilgili bilgi istememiz doğru olur kanısındayım. Bu byLock'la ilgili söyleyeceklerim.

Bunun dışında...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela belirli bir kademenin üstünde olan, kamusal görevleri yapanlar; mesela genel müdür, müsteşar, bakan, milletvekili, üst düzey yargıç gibi. Böylece, hani Selçuk Bey'in dediği gibi çok...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bu geliştirilebilir, ben bir ölçüt önerdim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Belirli bir çerçeveyi aşmadan.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bu ölçüt üzerinden tartışalım arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi ben de milletvekiliyim, bu byLock nedir falan bilmiyorum. Sonuçta 120 milletvekili diyor, beşte 1 ihtimal ben de varım. Yani kendi adıma da şey yapıyorum ya neyse çıksın yani ben başkasının hesabını niye vereyim.

BAŞKAN – Sayın Sancar bitti mi?

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Şu listeye ilgili önerimi de söyleyeyim.

BAŞKAN - ByLock'la ilgili görüşlerinizi ifade ettiniz.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Görüşlerim tamam, bunlar.

Ben bir iki öneride daha bulunayım: Kasım ayı programını oluştururken daha önce önerdiğimiz ölçütleri dikkate almanızı rica ediyoruz. Yani darbe gecesinden başlayarak sorumluluğu aydınlatmada belirleyici rol oynayacağı kanaatinde olduğumuz, kamuoyunun da bu kanaatte olduğu isimleri öne alalım. Ek isimler önereceğiz ama şimdi listeyi kabartmamak için daha önce önerdiğimiz listeye yetiniyoruz. Tutanaklara geçsin, ben sonra yazılı olarak da vereceğim.

Taraf gazetesıyla ilgili de çok tartışma oluyor, çok gündeme geliyor. Ben de epeyce bir süre yazarı oldum, bilmek isterim. Yani sadece benim kişisel bir talebim değil. Kamuoyunda bu gazetenin işleviyle ilgili tartışmalar var. Başından beri, son kritik noktaya kadar yayın yönetmeni olan Ahmet Altan'ı cezaevinde dinlemeyi öneriyorum, onun listeye girmesini öneriyorum. Gazetenin kuruluşunda cemaatin rolü neydi? Sonraki haberlerde, Ergenekon, Balyoz ve diğer meselelerde bu gazetenin rolüyle ilgili Ahmet Altan'ın bildikleri çoktur diye düşünüyorum, faydalı olacağı kanısındayım. Ahmet Altan'ı öneriyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bunu yazılı olarak da verir misiniz?

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Vereceğim, sadece tutanaklara geçsin diye şimdi söylüyorum. Not aldıklarına izninizle hemen bakayım, size söyleyeyim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Mithat Bey, gazetenin ve yayınevinin sahibinin dinlenmesini uygun görür müsünüz?

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Ben uygun görürüm yani şunu söyleyeyim: Aydınlatmaya katkısı olacak herkesin dinlenmesi.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bu iki kişi önemli bence.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Doğrusu adını bile unuttum sahibinin, Alkım yayınevinin sahibiydi galiba, unuttum; onun da dinlenmesini isterim. İhtiyaç olursa, benim yazarlığım dönemiyle ilgili bana soru sorulursa ben de Komisyonu bilgilendirmeye memnuniyetle hazır olurum. Ama ben hiçbir yerinde

yer almadım, yazardım sadece, yazdığım bütün gazetelerde olduğu gibi gazetelerin yayın kademesinde olmadım ama sonradan o süreci nasıl değerlendirdiğim konusunda Komisyon üyesi arkadaşlarımız arzu ederse ben de bilg veririm.

Bunun dışında, özellikle dinlenmesini önerdiğim, Nedim Şener’den sonra Ahmet Şık’ın da gelmesi faydalı olurdu.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Biz yazmıştık.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Ben de yazmıştım listeye. Yani bundan sonra bir gazeteci dinleyeceksek önceliği Ahmet Şık’a verelim. Yani ortak çok yanları var ama farklı baktıkları yerler de var. Dolayısıyla, birbirini tamamlayacaktır diye düşünüyorum. Nedim Şener’in sunumundan ben şahsen faydalandım. Ahmet Şık’ın sunumundan da Komisyonumuzun faydalanacağı kanısındayım.

Siyasilerle ilgili bütün şüphe ve şaibeleri ortadan kaldırmak veya daha da derin araştırmak bizim öncelikli yükümlülüğümüzdür diye düşünüyorum. Bu nedenle, AKP Milletvekili Şaban Dişli’yi – gene yazmış mıydık hatırlamıyorum ama- bir an önce o sıralamaya göre kendisini de ekleyelim diye öneriyorum.

Şimdilik önerimiz bunlar, yazılı olarak da takdim edeceğim. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama bu suçun şahsiliği ilkesine çok aykırı bir şey yapmış oluruz. Yani Şaban Dişli’nin hani elimizde bir delili yok bence, şu anlamda...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Öneriyorum yani şunun için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yoksa hayır, bu hukuksuzluk yayılır. Çünkü, eşi, çocuğu, kardeşi... Yazık yani.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Şunu söyleyeyim: Kendisiyle ilgili bu kadar çok fazla iddia dolayacağı için kendisini dinlemek, iddialara çok doğrudan, net yanıt verme imkânı da sağlar. Dolayısıyla, ben burada kendisini suçlayan değil...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Haklısınız, ben iyi niyetinizi anlıyorum da bir hukuksuzluk almış yürüyor. Suç ve cezanın şahsiliği ilkesi çerçevesine biz özen gösterelim ki yargıçlara da şey olsun.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bunda tereddüt yok. Ama şöyle diyoruz: Bu zaten sorgulayan, yargılayan bir makam değil, bir merci değil. Bir komisyonuz ve çok da önemli yani şu anda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, kamuoyunda şöyle bir algı oluştu: Kardeşim, milletin çoluğunu çocuğunu, karısını topluyorsunuz, Şaban Dişli’yi niye topluyorsunuz? Asıl yanlış olan birinci yapılan.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ama şu var: Kendi partisinden bir yetkili istifaya davet etti.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O onların işi.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Tamam, yani burada dinlenmesi onu yargıladığımız ya da onu yaftaladığımız anlamına gelmez; tam tersine, aklama imkânı da sağlar, o nedenle.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sancar.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Ben de bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Zekeriya Bey “Benim sıra.” diyor.

Buyurun Zekeriya Bey.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Beş dakika dışarıdaydım ama... Şimdi, Başkanım, bizim bu Komisyonumuzun -amacını özellikle- bütünü gözden kaçırmadan, ayrıntıda kaybolmadan ve işi de ayrıntıya boğmadan -yani demagoji kısmı olur, sulandırma kısmı anlamında şey yapmıyorum - bunu kaybetmeden bir çalışma yapması lazım. Şimdi, biz, tabii, yargılama yapmıyoruz yani zaten her ilde ve Ankara'da, Türkiye genelinde yargılamalar devam ediyor. Hem isteyeceğimiz belgelerde hem çağıracağımız kişilerde buna dikkat edilmesi gerektiği kanaatindeyim ben. O anlamda, biraz daha... Çünkü, zamanı da düşünerek verimli olması açısından...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama, aynı zamanda en meşru ve en önemli yer burası.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şimdi, şöyle: Yani, zamanı da düşünerek verimli de olması açısından hem çağıracağımız insanları hem isteyeceğimiz belgeleri şey yapmamızda fayda var diye düşünüyorum. O yüzden, mesela şimdi yani tamam, yazalım, isteyelim gelsin ama daha sonra hem Komisyonun gündemi sapar diye endişem var isimler noktasında olsun, belgeler noktasında olsun... Buna dikkat edelim ve hep beraber, toparlayıcı bir şekilde olalım, konularına göre bunları daha çok sınırlayalım. Yani, işte bazı isimler var ki mesela çağırıldık diyelim, Şaban Dişli'yi mi diyor mesela, neyi amaç ettiğimizi soralım yani -darbe- bugüne kadar bu FETÖ örgütü devlete nasıl kurulmuş, devlete nasıl sızmış, bu darbeyi nasıl yapmış, bütün bu kısımlar nasıl atlanmış ve bundan sonra yapmaması için alınacak... Ki bize Meclis olarak yasal önlemler düşüyor çünkü biz bunu bir rapor olunca “Şunları da, şu delikleri kapatın.” diye yasal sunumumuz olacak. O anlamda, bu uyuyor mu, uymuyor mu, ona bakmamızda fayda var diye söylüyorum yani ben isim olarak söylendiği için söylüyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bir de yani daha önceki komisyonlarda da yanılmıyorsam, birçok insan var ki gelmeyebilir yani onları da sorularımızı sorarak çağıralım ya da onu da...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır ama gelmemenin etik bir müeyyidesi olmalı.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – O ayrı bir konu yani. Hayır, ben bir şey söylemiyorum da benim tahminim, usulde daha önceden komisyonlarda vardı yani sorular gidiyor, cevap veriyor. Yani, dinlememizde fayda varsa, eğer gelmiyorsa bu soru şeyleriyle de bunu takip edelim Başkanım.

BAŞKAN – Bir bilgilendirme, o bölümde söyleyecektim: Mesela Necdet Özel, Eski Genelkurmay Başkanı bir mektup göndermiş Komisyonumuza, şöyle diyor... Önce, gelebileceği şekildeydi bilgi, değil mi? Sonradan, teşekkür ediyor, arkasından “İhanet çetesi tarafından gerçekleştirilen ve cumhuriyet tarihimize kara leke olarak geçen hain darbe girişimini lanetliyorum. Bu hain girişimde hayatlarını kaybeden şehitlerimize rahmet, aile fertlerine sabır, şifa; diğer taraftan, 15 Temmuz gecesi müteakip günlerde bu hain girişimi önlemede en büyük paya sahip olan gerçek vatanseverlere, bu olay karşısında dayanışmanın, birlik, beraberliğimizin en güzel örneklerini veren herkese şükranlarımı sunuyorum. Mesleki yaşamım boyunca Anayasa'nın temel ilkelerine, yasalara, millî iradeye, temel hak ve hürriyetlere ve millî değerlerimize saygılı olmuş, görevimi yaparken görev, hak, hukuk, adalet, vicdan gibi prensipleri hep ön planda tutmuş bir kişi olarak Komisyonunuzun çalışmalarına katkıda bulunabilmem için konuyla ilgili olarak tüm sorularınızın tarafıma lütfedilip yazılı olarak bildirilmesi hâlinde gerekli yanıtları Komisyonunuza takdim edeceğimi bilgilerinize sunarım.” diyor yani “Yazılı sorun.” diye... Davet ettik biliyorsunuz, Birgül Ayman Güler...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sağlık sorunu mu var?

BAŞKAN – İşte, bir şey dememiş. Ama, mesela Yaşar Büyükanıt hastaneye yattı, hatta ciddi bir sağlık sorunu olduğu ifade vermeye ilgili...

Bir de bu listede -Zeynel Bey söyledi- isimlerden 19'unu dinleyebildik. Onların hepsi mazeret beyan etmedi yani "Gelmeyeceğiz." demedi, öteleme yani diyor ki: "Bu hafta müsait değilim ama şu zaman olabilir." şeklinde beyanlar var. O bakımdan onları "Olumsuz cevap verdi." olarak algılamadık yani öyle bir cevap ondan vermedim ben Komisyona, o bilgiyi de arz etmiş olayım.

Şimdi, usulümüz açısından bir konuyu tartıştık, byLock'la ilgili bilgiler konusunu tartıştık.

İkincisi, arkadaşlar, listeler konusunda öncelikli olarak... Tabii, az önce Sayın Sancar'ın öncelikleri vardı. Sizin ifade ettiğiniz, Aykut Bey ile Zeynel Bey'in, özellikle Zeynel Bey: "15 Temmuz gecesinde fiilen işin içinde bulunanları öncelikli olarak dinleyelim, gerekiyorsa cezaevine gidip dinleyelim." Son derece önemli. O bakımdan da bu programımızı on beş günlük yapalım ki kasım ayının ikinci 15'inde cezaevine gidip... Mesela, dediğiniz gibi, bombayı atan, benzeri verilen isimler de yani doğrudan cezaevine gidip bunları dinleme konusunda da program yapma vaktimiz olsun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şehit ve mağdurlarla ilgili, gazilerimizle ilgili talebi var arkadaşların.

BAŞKAN – Tabii, bir taraftan darbe tarafında bulunmuş ve şimdi açıklamaları var, onu dinleyelim, bir taraftan da gazilerimiz var bizzat orada, çatışmada bulunmuş, yaralanmış, oradan da mutlaka... Yani, şeye ben de katılıyorum, bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımız gibi: İşin canlı örnekleri, içinde yaşayanlardan hareketle...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama şöyle bir şey, nezaketsizlik olarak asla değerlendirmeyin ama şunu söyleyeyim: Elbette şehit yakınları ve gaziler ama adamcağız sokağa çıkmış, böyle bir şeye tepki gösteriyor, çok özel bir bilgisi varsa bir şey diyemem ama buraya çağırıp tekrar birkaç saat böyle şey yapmanın... Zaten toplum yeterince şey yapıyor.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Gerekirse ziyaretine gideriz.

BAŞKAN – Olabilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ha, ziyaretine gideriz, o ayrı bir şey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Onların temsilcisi var mı, sivil toplum örgütlerinin?

BAŞKAN – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında listeler var; şehitler, gazilerimizin listesi.

Hüseyin Bey, bir şey...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, tabii, gidelim ona ama buraya getirip üç saat adamları yormanın... Çünkü, darbeye ilgili yeni bir...

BAŞKAN – Hüseyin Bey bir şey söylüyor.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Ben aynı kanaatte değilim. Aykut Bey'in söylediği şeyin rasyonel bir tarafı olduğunu kabul ediyorum amma velakin şöyle bir şey var; bakın, bu Komisyonun tarihsel görevinin, tarihsel anlamının hiç ıskalamaması gereken bir husus: 15 Temmuz acısının, 15 Temmuz tarihsel öneminin bu Komisyonunda sürekli olarak canlı olması lazım. Buradan çıkacak sonuçlar ancak öyle anlamlı olur. Bakın, 15 Temmuz bir millî şahlanıştı, bir ruhtu; Çanakkale'de, Kurtuluş Savaşı'nda, 19 Mayıs'ta, 9 Eylül'de bu milletin zaman zaman gösterdiği bir ruhtu. Bu işin birinci derecede mağdurlarının, bu tarihsel acının birinci derecede mağdurlarının burada sembolik de olması dinlenmesinin, o ruhun bu Komisyonun çalışmasında, bu Komisyonun çatısı altında yaşayacak olması bakımından çok büyük önemi olduğunu düşünüyorum. Gerekirse birkaç mağdur dinleyelim ve bu Komisyonun kayıtlarına girsin bu. Çünkü, tarihin hafıza kayıtlarına girecek bir iş yapıyoruz burada.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bir hanım, bir erkek mağduru buraya çağırıp burada kendilerine soru sormadan saygıyla dinlemenin kayıtlara geçmesinde bütün hepimiz mutabıkız.

BAŞKAN – Evet, ben de tam Aytun Bey’in söyleyeceğini ifade edecektim yani diğer konuklar gibi iki saat soru sorarak dinlemek değil...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – İki şehit ailesi, iki de gazi ailesini...

BAŞKAN – Değil mi, sembolik olarak.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz yirmişer dakika söz verirsiniz kendilerine.

BAŞKAN – Tabii veya süre vermeden. Zaten belki çok anlatacağı da yok ama bir gazimiz, şehit yakınımız, onda hemfikiriz değil mi arkadaşlar?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Mutabıkız.

BAŞKAN – Mutabıkız, evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Çünkü, hakikaten tamamıyla millî bir ayağa kalkıştı o.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Söz sırası bendeydi, geçti.

BAŞKAN – Geçmedi, geçmedi, yaktım ışığınızı.

Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ağır eleştiriler geliyor Mehmet Bey’den, onun için.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet, evet, çok eleştiriyorum. Çünkü, şimdi, ben taleplerime baktım, bu dinlemeyle ilgili olarak verdiğim 3 tane ayrı liste var. Hani, burada ilk başlangıçta gördüğümüz şey şuydu: Sayın Başkanım, bütün partilerin ortak verdiğini bir incelenecekti, onları birleştirip önce ortak olanlar dinlenecekti.

BAŞKAN – Doğru.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben listeleri inceledim. Aslında benim verdiklerimin birçoğu ortak listede var ama bugüne kadar benim verdiğim listeden sadece 1 kişi dinlendi.

BAŞKAN – 1 kişiyi listeye koymadık; 7 kişi istediniz, 6’sı listeye girdi. Mehmet Bey, orada bir yanlışlığımız var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela, hangi ortak listemizde var Rotterdam Üniversitesinden gelen arkadaş?

BAŞKAN – Hayır, hayır, listeye aldık ama ötelenenler oldu. O gün de söyledim, sizin verdiğiniz listeden 1 kişi kalmıştı, diğerlerin hepsini listeye aldık aslında, taslağa aldık Mehmet Bey.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, tabii, bu listeye verdiğimiz isimler, zaten ilk verdiğimiz isimler birçok kişinin, bütün grupların listesinde var ama son belirttiğim listelerle ilgili de kısaca tekrar hatırlatmada bulunmak istiyorum. Yani, MİT Müsteşarını bizim muhakkak bu önümüzdeki haftaki listeye koymamız lazım, Genelkurmay Başkanını koymamız lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hatta bunları 2 kere dinlememiz lazım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kuvvet komutanlarını koymamız lazım.

Ayrıca, şimdi, şöyle bir sorun var: Bu kadar general ihraç edildi veya tutuklandı. Bunlarla ilgili de kamuoyunda şöyle bir sıkıntı var: Acaba bunların hepsi Fetullahçı mı? İlk alınan bilgiler bunu doğrulamıyor. Ha, bunların bir kısmı darbeci mi? Doğru ama bir kısmının başka, yukarıdaki kavgalarla ilgili tutuklu ya da ihraç olduğuyula ilgili de dedikodular var. Mesela, şimdi, Jandarmadan şu anda tutuklu olan Tuğgeneral Celal Şahin’in 15 Temmuz sonrası Jandarma Genel Komutanlığında yapılan

generaller toplantısında çıkan tartışmadan sonra tutuklandığı söyleniyor. Şimdi bu adam cezaevinde. Şimdi, orada generaller toplantısı yapılıyor ve bir şey konuşuluyor. Bu konuşulanlar üzerine tartışmalar çıkıyor. Bizim bunu ortaya koymamız için hem Jandarma Genel Komutanını yani kuvvet komutanı olarak dinlememiz lazım hem de bu işten dolayı cezaevine giden bu generali dinlememiz lazım ki Jandarmanın içindeki yapılanmayla ilgili bilgi alabilelim.

Gene, bu işten çok çekti, birçok televizyon kanalında günlerce konuşan emekli Tümamiral Semih Çetin var. Bu konuda bize hakikaten bilgi verebilecek birikimi olan bir insan.

Gene, Emniyet içerisinde... Bakın -burada dinlediğimiz- Emniyetle ilgili, dün Emin Arslan Bey de çok güzel bilgiler verdi ama şöyle bir şey var: Emniyetin yönetiminde, cemaatin Emniyete talimatlarını ileten kişi, cemaatin yıllarca Emniyet imamlığını yapmış olan Kemalettin Özdemir bugün “Ben buradan ayrıldım.” diyor ve o konuda Kemalettin Özdemir şimdiye kadar neler yaptı, Emniyete hangi bilgileri, talimatları aktardı? Ondan sonra bu ip nerede koptu, niye ayrıldı? Bu görevi şimdi kendisinden sonra kim yapıyor? Bu görevin fonksiyonları nedir? Mesela, Kemalettin Özdemir’i muhakkak dinlemek lazım.

Gene, 15 Temmuz gecesi... Tabii ki şunu göz ardı etmemek lazım: Elbette, sokağa çıkan vatandaşın kendisine göre, yaptığı çok pozitif bir katkı vardı, elbette ki Emniyetin yaptığı iş pozitif ama sonuçta ordunun içinde, 15 Temmuz günü “Biz böyle bir darbeyi kabul etmiyoruz.” deyip kendi arkadaşlarına karşı kellesini ortaya koyan, bu demokrasiyi savunan, özellikle Jandarma Genel Komutanlığının ele geçirilmemesi konusunda hakikaten o gece cansiparane hem televizyonda yaptığı bağlantılarla hem de fiilen oraya müdahale etme noktasında görev almış olan Arif Çetin, Van Asayiş Kolordu Komutanı. Bunları dinlememiz lazım yani bunları öncelikle dinlememiz lazım. Yoksa efendim, benim dediğim oldu ya da olmadı manasında -espi yapıyoruz burada ama- benim öyle bir derdim yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de Mehmet Bey’e katılıyorum, mesela bu söyledikleri çok anlamlı şeyler.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Bu konuda, gene İstanbul Valisi... O gün ben özellikle Genelkurmay İkinci Başkanını dinledikten sonra bu listeyi verdim çünkü Genelkurmay İkinci Başkanı darbe gecesi çok öne çıkmış bir isim ama o gün “İstanbul’daki görüşme trafiğini ben yürütmedim, ben Vali Bey’le beraberdim, Vali yürüttü.” dedi. Yani kimlerle görüşüldüyse Vali...

BAŞKAN – Ümit Dündar Bey’in...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, Ümit Dündar Bey... Şimdiye kadar, kendisini dinleyinceye kadar herkes hep Ümit Dündar Bey’in çok önde olduğunu...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Daire Başkanı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Neyse yani o ayrı bir şey ama sonuçta o gün İstanbul’da önemli olaylar yaşandı, elbette Ankara’da Meclisin bombalanması vesaire ama Sayın Cumhurbaşkanının gelmesi, işte, köprüye askerinin çıkması vesaire. Bu manada İstanbul Valisi, gene Ankara’da olup bitenlerle ilgili o günkü Ankara Valisinin... Ben gerekirse mesaimizi üç gün yerine beş gün yapalım, efendim, gerekirse başka fedakârlıklar yapalım, 3 kişi yerine 5 kişi dinleyelim. Tamam, yoruluyoruz ama bu bizim görevimiz ve bu görevi yapmaktan buradaki hiçbir arkadaşımızın şikâyetçi olduğunu da düşünmüyorum. Yani sonuçta, bombalanan Özel Harekât Daire Başkanı... Şimdi, bakın, Özel Harekât Dairesindeki durum çok özel bir durum arkadaşlar. Bir de burada insan olarak düşünmek zorundayız o görevlerin ötesinde. O gün Özel Harekâta olaya müdahale etmek isteyen insanlar toplanıyorlar,

kafalarına bombayı yiyorlar, 52 arkadaşları şehit oluyor, bir o kadar arkadaşları yaralı, şehitlerini ve yaralılarını bırakarak olaya müdahale ediyorlar. Şimdi, o insanların duygularını... Şimdi, işte, “Gazi dinleyelim, şehit yakını dinleyelim...” Bence bunlardan daha büyük bu duyguyu ifade edebilecek...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Onları da dinleyelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Birleştirelim. Arkadaşlar, isterseniz şöyle yapalım...

BAŞKAN – Pardon, Mehmet Bey, bitti mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hayır, hayır, bir tane daha şey söylüyorum.

BAŞKAN – Bitirsin, bir yere bağlayacağım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Özel Harekât Daire Başkanı, gene o günkü Emniyet Genel Müdürü, şimdi görevden alınan Sayın Mehmet Celalettin Lekesiz’in de muhakkak bu manada dinlenmesini istiyorum. Bunları dinlemeyi biraz kısaltabiliriz, biraz şey yapabiliriz süre olarak ama bunları muhakkak öncelikle dinlememiz lazım. Mesaimizi de buna göre planlayalım arkadaşlar yani biraz fedakârlık edelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Aytun Bey, bir müsaade ederseniz, belki aynı şeyi söyledik, demin mesela ben söyleyecektim, siz ifade ettiniz.

Şimdi, Mehmet Bey’in açıklamalarını da efendim, Aykut Bey’in, Zeynel Bey’in, burada Hüseyin Bey’in olsun, Zekeriya Bey’in, aşağı yukarı önemli konulara değinildi, ben teşekkür ediyorum ve hakikaten ben yürekten bir şeyi ifade edeyim. Burada bir konunun açığa çıkması birilerine dokunur diye tedirgin olacak, endişe edecek bir arkadaşımızın olduğunu ben düşünmüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Varsa darbeci kabul ederiz zaten.

BAŞKAN – Çünkü, biz böyle tarihî bir vazifenin altındayız yani bunda ezilmeden gerçekleri ortaya çıkarma noktasında. Sadece benim istirahatım, kısa zamanda çok kişi dinlenemediğinde bunun bir dinlenmesini öteleme veya istememe gibi algılanmamasını özellikle rica ediyorum, bir.

İkincisi, belki biz bu süreci... Mesela, şimdi, Zeynel Bey çok önemli şeyler söyledi, Mehmet Bey de burada, en son konuşmaları olarak söylüyorum, dinleme önceliği olarak... Bunu yerine getirebilmek için kendimiz de metotta şöyle bir şey yapabilir miyiz? Son günlerde hakikaten üç saat sürmesi bilmiyorum, çok verimli olmuyor gibi benim kanaatim, biraz hem misafirimiz, konuştuğumuz da sıkılıyor. Burada, acaba tekrara kaçmadan, yine parti gruplarımızın söz almasındaki adaletli bir tavrı da dikkate alarak o süreci bir saate, bir saat on beş dakikaya, böyle indirebilir miyiz? Çünkü, düşündüm, 15 kişiyiz, beşer dakika zaten üyelerimize söz verdiğimizde ne yapıyor? Yetmiş beş dakika sadece isterse soru soruyor arkadaşlarımız, isterse katkıda bulunmuş oluyor. On beş yirmi dakika da konuştuğunda, zaten iki saati geçiyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir de gelen misafir milletvekilleri var.

BAŞKAN – Bir de onlar soruyor.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım, bence üç saatin altına inmeyelim.

BAŞKAN – Üç saatin altına inmiyor.

Buna birlikte çare geliştirebilir miyiz, bir.

İkincisi de şimdi, bu söylenenler istikametinde... Pratiğe geliyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir de konukları da bu konuda uyaralım. Konuk geldi diye bir anlatmaya başlıyor... Dün Hüseyin Gülerce bize iktidar-muhalefet öğretiyor.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Başkanım, ben fikrimi söylesem de sonra siz bağlasanız.

BAŞKAN – Öyle mi, hayhay, hayhay.

Buyurun Aytun Bey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, öncelikle bu, gazi diyelim onlara, şeyden sonra gelecek bir erkek, bir hanım konuşacaksa onun içine hem devlet-millet bütünleşmesini de ortaya koyacak şekilde Mehmet Bey'in bahsettiği bu Emniyetten yine bir sembolik isim, Silahlı Kuvvetlerden de bir sembolik isim bu işe direnmiş, 4 kişiyi o gün dinleyelim, o gün de bir günü buna ayırmış oluruz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Özel oturum yapalım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Özel oturum yapmış oluruz ya da...

BAŞKAN – Nasıl, hangi gün için özel, orayı kaçırdım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bir gün, onu siz tayin edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Şehit, gazi, polis, Emniyetten birer kişi, askerden birer kişi alalım.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Serpiştirelim araya, 2 konuk, 1 tane de öyle alalım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yok, yok, hayır, hayır... O zaman bak, konuk geldi mi onlar gündem dışı kalır, onları yazmazlar.

Şimdi, böyle bir önerim var.

Necdet Özel meselesine gelince: Belki de Türkiye'de yargılanacak bir isim, buraya gelmemesini protesto edelim. Hukuken gelmeyebilir ama bakın, 2 Genelkurmay başkanı, sağlıkları iyi olan 2 insan buraya geldi. Bu birikimin en çok yaşandığı dönem Necdet Özel'in dönemi ve Necdet Özel kendisine verilen -böyle bir iddia var- bir listeyi gayriciddi bir tutumla, yeteri şekilde işleme sokmamış gözüküyor. Yani Hükümet tarafından kendisine bir liste verildiği söyleniyor, bunu şimdi basından duyuyoruz, o da efendim, havale ediyor bilmem kime, o da "Efendim, bir şey yok." deyince, "Tamam, o zaman bir şey yok." deyip ortaya çıkıyor. Bu bir sorumsuzluk. Buraya gelmesi konusunda ısrarlıyız. Buraya gelmemesi hâlinde kamuoyu önünde kendisini en azından suçlarız. Böyle bir şey olmaz.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Bu, doğru Başkanım, siyasetin aklanması için Necdet Özel'in gelmesi lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Belki bir de suç duyurusunda da bulunabiliriz yani şikâyetçi olarak milletvekilleri... Şöyle bir şey -devam edecek Aytun Abi- şöyle bir katkı sunmak istiyorum: Gelmiyor mu? Bu kadar da açık deliller var mı? Görevi ihmal ve suistimalden biz Komisyon olarak suç duyurusunda bulunalım. Bunun bir müeyyidesi olmalı, yazık yani. Biz Necdet Paşa'ya burada haksızlık edecek değiliz, kaba davranacak değiliz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Arkadaşlar, şimdi, bir lafımı bitireyim.

BAŞKAN – Aytun Bey tamamlıyor.

Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Necdet Bey bir iş birlikçilikle filan suçlanıyor, bu çok önemli, kendisini de aklamaları lazım. Anlatabiliyor muyum? Ve işte, 2 Genelkurmay başkanı geldi buraya, konuştu, bir şey olmadı, tam aksine Türkiye aydınlanmış oldu. O da gelir Türkiye'yi... Zaten bu Komisyon, sizin de hep ifade ettiğiniz gibi, bir soruşturma komisyonu değil, aydınlatma komisyonu ve bir tavsiye çıkacak

buradan. Belki de bu Komisyon öyle bir çalışacak ki inşallah mutabık kalırız iktidarıyla muhalefetiyle, bir soruşturma komisyonuna bunu dönüştürürüz. Bu Necdet Özel'in gelmesi konusunda çok kararlı olmalıyız, kesinlikle. Bunun için siyasi baskı da yapacağız, bunu söyleyeyim Sayın Başkanım.

İkincisi, ben söylemiştim, geçti mi bilmiyorum, o geceki yetkililerin, Sayın Cumhurbaşkanının muhatabı olan, darbeye, Hükümetin yetkililerinin, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere ve savunma güvenliğinin üst düzey yetkililerinin uçuş planlarını ve HTS kayıtlarını isteyelim, bu çok hayati. Yani bu, Komisyonun bir şeyi de birçok efsaneyi yıkması bence.

BAŞKAN – Yani uçaklar nereden nereye gidiyordu, onu diyorsunuz?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tabii, tabii.

Bunları rica edelim.

Şimdi, sistematik için bir şey söyleyeceğim. Şimdi, Sayın Başkanım, biz bir liste verdik. Bu listede darbe, kalkışma girişimine, bana göre işgal girişimine katılmış birçok önemli insanın ismi var. Şimdi, bize bazı belgeler geliyor, hakikaten belgeden söz ediyorum arkadaşlar. Birtakım muamelelerle ifade verilmiş, adam gelmiş sonra savcının önüne, demiş ki: “Ben bütün bu iddialarımı reddediyorum çünkü içeride bana şunlar şunlar yapıldı, bu şartlar altında bu ifadeyi verdim.” Ben de bir tutanak var şu anda. Dolayısıyla, bizim bunları dinlememiz ile polis ifadesi çok farklı şeyler. Onun için, beklememize gerek yok, biz bunları bir an önce dinleyelim.

Bunun akabinde, Sayın Cumhurbaşkanımızdan bir randevu isteyelim. Önce mi olur kuvvet komutanlarından, Genelkurmay Başkanından, MİT'ten, onu Başkanlığınız takdir etsin. İsterseniz önce kuvvet komutanları, MİT, Genelkurmay Başkanını dinleyelim, sonra Sayın Cumhurbaşkanından bir randevu alarak kendisini ziyaret edelim, orada, makamına yakışır bir üslupla, kafamıza takılanları açıklama imkânını kendisine... Bu gelenek de yerleşti Sayın Demirel'le, biliyorsunuz, iyi bir gelenek. Onu da ziyaret etmişti o zamanın komisyonu.

BAŞKAN – Araştırma komisyonu mu ziyaret etti?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Araştırma komisyonu ziyaret etmişti ve epey de kalmıştınız orada, değil mi?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Yedi saat kadar kalmıştık.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Maşallahınız var.

Sayın Cumhurbaşkanını bu kadar rahatsız etmeyelim, biz daha az kalırız.

Bunu yapalım. Ondan sonra da bakın, hiçbir parti ayırmadan, sizin de öneriniz varsa, mesela, “Cumhuriyet Halk Partisinden de şu belediye başkanını dinleyelim.” diyorsanız onu da yazarak ama başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının, sonra da Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının bilgisine başvurmak durumundayız. Özellikle İstanbul Belediye Başkanının hakkında olanları biliyorsunuz yani damadı tutuklandı, içeride ve belediyeye ticari ilişkileri çıktı. Diğer yandan -hiçbir şekilde suçun, şahsiliği ilkesine saygısızlık etmeden söylüyorum- evlatları Pensilvanya'da komşu ev almışlar ve kendisi -esas olan şu- darbe esnasında Amerika'da. Darbeden üç gün önce gidiyor, üç dört gün sonra da dönüyor. Burada, çok açığa kavuşması gereken hadiseler var Sayın Başkanım.

Ben, bu 2 belediye başkanının, sizin de başka önereceğiniz -hiçbir şey gütmenden söylüyorum- işte “CHP”den de şunu dinleyelim.” deniyorsa onu dinleyelim gidelim. Ama bütün bunların, bu belediyeler meselesinin bir önemi var. Belediyeler aynı zamanda mali kaynak kullanıyor. Yani, bu mali kaynaklar acaba bu örgütün beslenmesinde kullanıldı mı, bunları anlamamız gerekiyor. Bunları özellikle sizden rica ediyorum Sayın Başkanım.

Benim söyleyeceklerim bundan ibarettir.

Şu ana kadar arkadaşların söyledikleri fikirlerle mutabık olduğumu da söylemek istiyorum, herkesle.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, o zaman, bu konuşmalardan, neticeye doğru, saatimiz de ilerlediği için şöyle bir...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama Selçuk Bey’in söz hakkını kestiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öyle mi?

Şimdi, gerçekten -Selçuk Bey’e söz vereceğim de- bu sürenin kısaltılması için -hani, ben söylediğimde belki yanlış anlaşılacak- arkadaşlardan ben şahsen öneri bekliyorum. Yani, tekerrüre kaçmadan... Denebilir ki -aklıma şu anda geldiği için- mesela, buradaki Komisyonun oluşma oranları da dikkate alınarak kimseye bir haksızlık da olmasın ama... Çünkü, soru sorma dediğimiz zaman her arkadaşımız soruyor, hatta ikinciye de geçiyoruz, bir de milletvekillerimiz de geliyor. Ha, burada, soru sormada, soruları müşterek hâle getirip... Tabii, birçokları spontane geliyor soruların, onun için önceden hazırlanalım diyemiyorum, o yanlış olur ama orada bir azaltma için öneriler olursa onları da değerlendirelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Başkanım, şimdi, ben muhalif olmama rağmen, bunun bir önemi yok, muhalif olabilirim, çoğunluğun isteğiyle, burada bilim adamları da dinlendi ve bu cemaat ya da örgütün, işte, tarihsel gelişimi, dini istismar ederek nasıl yerleştiğine dair birçok olay anlatıldı.

Şimdi, bunların birçoğunu hepimiz okuyan insanlarız. Yani, bu Komisyonun üyelerinin her biri değerli, çok iyi yetişmiş -diğer milletvekilleri gibi- insanlar, onun çoğunluğuna hâkimiz. Şimdi, onları gene yapalım ama lütfen, onları en sonra artık erteleyelim, pratik insanları dinleyerek ilerleyelim yani olayla doğrudan ilişkisi olanlarla ilerleyelim. Bu bir zaman kazancı yaratabilir, zaten bakın, bu şeylerde şunu yaşayacağız, göreceksiniz, bu... Siz savcısız, çok deneyimsizsiniz bu konuda. Hadiseyle doğrudan ilişkili olan, suçlanan, sanık durumunda olan insanlara siyasi yorumlarla soru sorulmayacaktır, doğrudan olayla ilgili sorular sorulacağı için kısa soru, kısa cevaplar hâlinde geçeceğini düşünüyorum ben ama çünkü diğer burada dinlediklerimizin çoğu kendileri de yorum yapan, açıklamalar yapan misafirleri de dinledik. Öyle olunca herkes kendi görüşünü beyan etme ihtiyacı hissetti, kendi dünya görüşü açısından. Bu, süreci uzattı. Bu pratik şeye dönüşürse zaman kazanırız.

Bir de, hepimiz de dikkatli olalım. Yani burada bir kural koymak yerine bir dikkatle zamanı kullanmaya çalışalım diye düşünüyorum. Çünkü, bir kural koyup uygulayamazsak o zaman bir işe yaramamış olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şöyle bir şey var arkadaşlar: Yani şimdi bugüne kadar dinlediklerimiz belki kendi alanları itibarıyla biraz da uzun dinlenmesi gereken insanlar. Yani bir Hüseyin Gülerce’yi bundan daha kısa bir zamanda dinleyemedik, bir Fehmi Kuru’yu bundan daha kısa bir zamanda dinleyemedik çünkü bu işle uzun yıllar içli dışlı olmuş insanlar ister istemez herkesin kendisine göre hem onlara eleştirileri hem de soracakları vardı. Ama bundan sonra dinleneceklerle ilgili olarak... Zaten şimdi görevinin başındaki adam, o gün ne yaptıysa onu yaptı, bunu anlatacak. İşte yapılan yapılmayan...

BAŞKAN – Daha kısa olabilir diyorsunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ha, biraz da bu yaşananlardan sonra bütün arkadaşlarımız burada biraz daha sorumlu davranır, biraz daha kısa. Çünkü kural koyup sınırlamak... Bazen hakikaten sorulacak şeyler fazla oluyor, o zaman da onların eksik kalmasına sebep olur. Bence bu konuda herkesin duyarlı olmasını... Ki buradaki bütün arkadaşlarımız bu duyarlılığı hissedebilecek durumda, ben de dâhil. Bu soruları biraz daha kısa, işin peşrev kısmını da biraz daha kısa tutmak şartıyla bütün arkadaşlarımız bu hassasiyeti gösterirse bu sorun çözülür diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Mehmet Bey.

Selçuk Bey, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Özel Harekat Daire Başkanı, doğrudur; askerlerden bir şahıs, o gün mücadele eden bir general, bir üst rütbeli şahıs, doğrudur; gazilerimiz ve şehitlerimizden ikişer kişinin buraya ailelerinden veya gazilerden 2 kişi davet etmek uygundur.

Benim söyleyeceğim şu: Daha önceki darbe komisyonunda Sayın Mesut Yılmaz'ı Eski Başbakanlardan, Eski Başbakan Yardımcılarından ve Dışişleri Bakanı Sayın Deniz Baykal'ı da davet etmiştik. Sayın Mesut Yılmaz gelmedi buraya, Sayın Baykal geldi, 5 sayfalık bir metin okudu. Sorularımıza cevap vermeden çıktı ve gitti. Hatta biz kendisine şunu söylemiştik: “Bunu bir basın toplantısıyla da okuyabilirdiniz, niçin buraya geldiniz? Komisyonumuzu bir noktada istismar ettiniz.” diyerek söylemiştik. O da “Hayır, cevap vermeyeceğim.” dedi, gitti.

Diğer bir konu Necdet Özel Bey'in buraya gelmesi konusu. Biz kendisini davet ettik, kendisi bize bir mektup yazdı. Gelemeyeceğini ama bütün sorulara cevap verebileceğini beyan etti. Tekrar, yeniden, bir kez daha söyleriz, buradaki duyarlılığı dile getiririz.

Birgül Ayman Gülen Hanımefendi davetimize icabet etmedi, bir mektup yazdı. “Kısır siyasi mülhazalarla davet edildiğimi düşünüyorum.” diye başlayan bir mektup yazdı kendisi bize. Yine, aynı şekilde onu bir daha davet ederiz.

Ben davet edilecek kişileri söylüyorum: Bir, Cevdet Saral, dönemin Ankara Emniyet Müdürü; iki, Mesut Yılmaz...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Çok önemli Cevdet Saral.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Evet, Cevdet Saral.

O zaman Sayın Mesut Yılmaz'a bir şeyler söylüyor. Biliyorsunuz, dün de ben burada konuştuğum zaman bazı muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarımız “Bir deliliniz var mı?” diyerek söylediler. Bence davet edilmesi lazım. Ya yalanlasın ya doğrulasın bunu. Dün, mesela bazı konularda daha şeffaf şeyler ortaya...

Adnan Tanrıverdi, 28 Şubat döneminde mağdur edilen generallerden bir tanesi ve mağdurlarla ilgili bir dernek kurmuştu. Bütün mağdurların niçin mağdur edildiklerini biliyor askerî şura kararları, disiplin suçlarıyla atılanlarla ilgili.

Aziz Yıldırım'ın davet edilmesi, çünkü bu konuda oldukça mağdur olduğunu beyan eden bir şahsiyet, bir kulübün de başkanı.

Şamil Tayyar Bey, bu Mecliste dinlenmesi gereken kişilerden bir tanesi Şamil Tayyar Bey'dir. Balyoz, Ergenekon'la ilgili kitaplar yazmıştır. Bugün balyoz ve Ergenekon'dan yargılananlar da beraat etmiştir. Sarıkız, ay ışığıyla ilgili dinlenmesinde fayda...

Emre Taner Bey, MİT Müsteşarlığı yaptı.

Mehmet Baransu'nun, biliyorsunuz, ilk defa bavullarla o balyoz ve Ergenekon davalarının... Sarıkız, Ayışığı, bunların açılmaları farklıydı ama Balyoz ve Ergenekon'la Baransu'nun getirdiği valizler dolusu evraklarla açıldı.

Bir diğer husus: Ankara Valisi ve İstanbul Valisini mutlaka dinleyelim, davet edelim buraya, o geceyi yaşayan. Şimdi Ankara Valisi görevden alındı, yanılmıyorsam eğer, İstanbul Valisi görevine devam ediyor.

Bir diğer husus da...

BAŞKAN – O dönemki tabii. Mehmet Kılıçlar, değil mi?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Mehmet Kılıçlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Eski Emniyet Genel Müdürü...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Evet, onu o nedenle çağırıyoruz.

BAŞKAN – Celalettin Lekesiz diyorsunuz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Celalettin Lekesiz'i de davet edelim, Mehmet Kılıçlar'ı da, Eski Genel Müdür ve Ankara Valisi sıfatıyla. İstanbul Valisini davet edelim.

Bir de Latif Erdoğan Bey'i davet edelim buraya. Bu Fetullah Gülen'le uzun zaman arkadaşlık yapmış, "Küçük Dünyam" kitabını yazmış bir şahıs. Bu da uzun zamandır televizyonlara çıkıyor, bununla ilgili soracağımız sorular var kendisine.

Bir de ben şunu söylüyorum: Özellikle Zaman gazetesinde yazı yazan Ahmet Turan Alkan, Mümtazer Türköne, ülkücü kökenliler, ülkü ocaklarında görev aldılar...

Nazlı Ilıcak, liberal diye kendisini tanımlıyor, sağcı diye tanımlıyor.

Şahin Alpay, Eski Marksist. Filistin'de eğitim görmüş, daha sonra kendisini liberal olarak tanımladı, liberal solcu, liberal sosyalist falan diyerek. Şahin Alpay Bey ve Ali Bulaç Bey'in -İslamcı olarak- de dinlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Size katılıyorum. Bunlara itirazımız yok ama ricamız, bu öncelikler sıralaması.

BAŞKAN – Evet, öncelikleri de...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – İşte, o zaman, zamanı en rasyonel şekilde kullanmak...

BAŞKAN – Şimdi, o zaman...

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Ben bir söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Serkan Bey, buyurun.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Başkanım, hayırlı toplantılar.

Benim önerim şöyle: Bizim buradaki, yaklaşık bir dahaki ayki tecrübemiz, burada dokuz on saat civarında sürüyor, bir konuşmacı üç saat alıyor. Burada ne kadar müdahil olunursa olsun herkes soru soruyor. Neticede hani sürtüşme de çıkıyor. Bu böyle devam edecek yani. Bu soru sormaların önünü alamayız, beş dakika, on dakikayı da buluyor filan. Yani, bu 3 dinleyeceğimiz kişiyi biz 2'ye indirirsek... Yani, normalde de salı günleri üçte başlasın, çarşamba, perşembe de Meclisle beraber ikide başlayıp... Daha özlü ve verimli olacağını düşünüyorum. O da altı yedi saati bulur yine 2 konuşmacı. Rahat rahat sorular da sorulur, güzel işişare de yapılır.

Ve önemli kişileri, sonuca etkisi, tesiri olacak kişileri dinlememizin faydası olacağını düşünüyorum. Eğer ki biz global manada bu olayla ilgili herkesi dinlemeye kalkarsak bize üç ay değil, üç yıl da yetmez. Yani burada nokta, sonuca endeksli kişiler önemlidir diye...

Bir de, biz neticede milletvekiliyiz. Yani ben burada, artık girip çıkmaktan kulise yoruldu. Odaya giren buraya iniyor. Yani bizim seçmenlerimiz geliyor, birtakım sorunları olan insanlar geliyor. Biraz da yani o faaliyetlerimize de zaman ayrılması lazım. Yani, öğleden önce en azından onlarla irtibatımızı sürsün istiyorum.

Bunu talep ettim.

Teşekkür ederim.

Takdir Komisyonumuzun.

BAŞKAN – Yani özetle, siz diyorsunuz ki zaten salı günü 15.00, diğerleri 11.00’de başlıyor, 11.00 yerine 14.00’te başlasın.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Tam 14.00’te başlasın. Altı yedi saat sürüyor, rahat rahat arkadaşlarımız sorularını sorarlar, kısıtlama olmaz. Gelecek kişilerden de önem ve özellik arz eden kişileri çağırırsak verim alırız. Geliyor, arkadaşlardan bazıları, bizim bildiğimiz kırk yıllık serüveni anlatıyorlar. Bunun bir katkısı yok yani. İşi küçümseme babında demiyorum da biraz işin hikâye kısımlarında dolaşılıyor bazen de. Yani biraz sonuç hasıl olsa iyi olur.

Teşekkür ederim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – İşin özüne yönelik dinlenecekler çağrılсын, ona katılıyorum ama zaman açısından, 2’ye indirsek bile öğleden sonra başlamak... Böyle bir şey değil. Yetiştiremeyiz, olmaz yani.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Yaklaşık 60-70 kişi yapar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, siz yoktunuz, dedim ki: En büyük zaman kazancı, öncelikler sıralamamızı doğru yapmak. Öncelikler sıralamamızı doğru yapalım. İster bu bizim verdiğimiz dünkü, doğrudan -sizin de var herhâlde şey- muhatapları, sanık kısmını önceden dinleyelim, sonra da başta Sayın Cumhurbaşkanımız gelir, nereden randevu verirse orada ziyaret ederek diğer Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanı, MİT Müsteşarı... Bu iki grubu en öne alıyorum, önemli.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Zekeriya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şimdi, 15 Temmuz darbesi, bu örgütün son ürünü yani en son noktası. Şimdi, zaten bu darbeye kim rol almışsa işte, silahı çeken, bombalayan, ihmali olan ya da ne bileyim, yardımcı olan, bunlarla ilgili, savcılıklarda iddianamelerle, şunlarla, bunlarla soruşturmalar devam ediyor.

Şimdi, ben tabii ki katılıyorum yani mutlaka, bu darbeye rol almış, o gün gündeme gelen kilit isimleri buraya çağıralım. Ama, sadece o günü aydınlatmaya yönelirsek biz örgütün buraya kadar nasıl geldiğini, nerede başlayıp devlete nasıl sızdığını...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O geceden başlayıp ileri ve geriye doğru.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – İşte ama bak, benim söylemek istediğim şey şu yani: Biz önce bir şeyi kavrayalım. Bu son ürün zaten, bu şey değil. Adam zaten gelmiş, gelmiş, gelmiş, en son basmış düğmeye, zaten silahlar elinde.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şu ana kadar dinlediklerimiz çoğunlukla böyleydi yani.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Hayır ama bak şöyle, benim şeyim şu: Yani, mesela, şimdi, sokakta 10 vatandaşımıza silah çekmiş, ateş etmiş adamı dinlemenin, katili dinlemenin çok faydası olacağı kanaatinde değilim. Kilit olanları dinleyelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tabii, tabii, Akın Öztürk mesela.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bizzat katılanları dinleyelim, böyle, çok kilit isimleri. Ama geçmişe dönük, özellikle bu örgütün kuruluş aşamasında, 1970'lere gidiyor, 1980'lere, 1990'lara, işte, 2007'de, 2010'larda operasyonel hâle geliyor.

Yani, süreç hâlinde gidersek Başkanım, burada bilim adamlarının rolünü ben çok önemişiyorum, kesinlikle çok önemişiyorum. Kritik dönemlerde devlette hizmet yapan, etkili yerlerde olan insanların, özellikle nerede hata yaptığımız noktasında, neyi atladığımız noktasındaki beyanlarını önemişiyorum. Ben o anlamda, özellikle son şeylerin biraz daha daraltılarak bir çizelge hâlinde, bir süreç hâlinde tutulmasının daha doğru olacağına inanıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Bu öncelikler yönünden arkadaşlar...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kısa bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Zekeriya Bey'in söylediklerine kısmen katılıyorum ama bir gizli örgütle karşı karşıyayız ve gelen tanıkların çoğu kendini koruma eğiliminde, bir de haddine olmayan tavsiyeler, bilmem neler, politik şeyler, bilmem neler gibi. Onun için, 15 Temmuz gecesindeki, suçun en yoğun işlendiği gecede delilleri toplarsak ondan sonra geriye dönüp, ondan sonra geleceklere o delillerle birlikte soru sorduğumuz zaman bilginin açığa çıkmasını sağlayabiliriz.

Üstelik, bu adamlar şu an içeride, hayatları büyük ihtimalle hapisanede sonuçlanacak bu adamların. Bu adamların verebileceği çok kıymetli bilgiler olabilir. Mesela, geçmişin Genelkurmay başkanlarına, Emniyet genel müdürlerine, diğer kim varsa bunlara delilli soru sorabilmenin yolu, bu adamlardan alacağımız bilgi.

Onun için, ilk, biricik, yapacağımız iş, bu silahı çeken adamlar “Niye çektin? Kiminle iş birliği yaptın? Mesela, bu, Angora villalarında bir toplantı var mı? Adil Öksüz, bu adamla ilişkin ne? Senin imamın kimdi?” Çok fazla bilgi alabiliriz. Kalan kısmı açık kaynak zaten. Yani Hüseyin Gülerce, burada söylediğini 30 kere CNN ile Haber Türk'te söyledi zaten. Ama asıl, bir de, biz yargılamanın gizli olduğunu biliyoruz, bir sürü ifade sızdı zaten, bazı ifadeler sızdı. Bir de savcıya mavcıya söylemeyeceği şeyleri milletvekili grubuna söyleyebilir. Bizim böyle bir yükümlülüğümüz var. Biz, bu gerçeği araştırırsak 15 Temmuzdaki ipuçlarını alıp ileriye ve geriye doğru soruşturmamızı ve araştırmamızı genişletebiliriz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bir de Belma Hanım'a bir söz vereyim müsaadenizle.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Başkanım, ben de salı günü 15.00'te, diğer günler 14.00'te başlamayı öneriyorum.

Adil Serdar Saçan, Tuncay Opçin'in dinlenmesini öneriyorum. İstanbul Mali Şube Müdürü Ayhan Mimaroglu; bir de biraz işin mali boyutunu incelemenin artık zamanı geldiğini düşünüyorum. Komplo kurulmuş, iflas ettirilmiş, bir şekilde şantaja uğramış iş insanlarının davet edilmesini istiyorum. Böyle

siyasiler de var, geçen dönem MHP milletvekilleri var, isimlerini vermiştim, onlardan birilerinin. Bir de iş insanlarından, isim vereceğim, biz de araştırabiliriz, Komisyon da araştırabilir, onların dinlenmesini istiyorum.

Bir de bu, basında çok geçiyor, dershanelerde, özellikle İstanbul, Altunizade’de tüneller yaptıkları, orada özel kapalı toplantılar yaptıkları. Yerinde böyle bir inceleme de yapılabilir.

BAŞKAN – FEM’de diyorsunuz. FETÖ’nün toplantı yaptığı yer.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Altunizade’deki FEM Dershanesi. Ankara’da var mı bilmiyorum ama benim seçim bölgem olduğu için FEM’i biliyorum.

Bu örgütün amacının dershane değil başka şeyler olduğunu yerinde de görebiliriz. Küçük bir heyet toplanır, gider, yerinde inceleme yapar.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ravza Hanım, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Mehmet Baransu’yu söyleyecektim ama o söylendi, bir de Nihat Genç belki dinlenebilir diye onun ismini vermek istedim. Diğer, bu Zekeriya Bey’in ilk gündeme getirdiği şeyi...

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Selçuk Özdağ geçti)

BAŞKAN – Neden Nihat Genç? Benim arkadaşlarımı söylüyorsunuz, neden böyle?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Takip ettiği için, karşı çıktığı için; bilgiler alabiliriz, onun perspektifini de dinleyebiliriz diye düşündüm.

BAŞKAN – Tamam, peki.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bir de Zekeriya Bey’in teklifiyle alakalı, şehit ve gazilerle alakalı şöyle bir şey de yapılırsa, yani kadın-erkek ayrımı yapmayayım ama kadın gazilerimiz de vardı, özellikle çok etkileyici konuşmalar yapanlar oldu. Buna da dikkat edersek kadın, erkek, genç; hani şey olarak da siz söylemişsiniz hem sivil hem askerî, polisimizden kahramanlık yapanlar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben söylemiştim onu...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Allah razı olsun, ben onu şey yapmamışım, tekrar söyleyeyim dedim. Ona da dikkat edersek ve gençler özellikle, çünkü gençler bu darbeye ön plandaydı gerçekten hani “Ah bu gençlik ne olacak!” diye çok söyleniyordu ama en genç şehidimiz 15 yaşında. Onun için, onları da göz önünde bulundurursak memnun olurum.

Söz gelmişken bir şeyi daha söyleyeyim: Bu dünkü mevzuya ben girmek istemiyorum ama bu hani başörtüsüyle alakalı bir şey vardı, onunla ilgili şeyi bulduk biz. Daha önce Merkez Bankası tarafından Devlet Planlama Teşkilatına gönderilen bir müracaat formu var. Bir yaz, on beş sene süreyle Devlet Planlama Teşkilatının kontrolündeki bir tesisin idaresi Merkez Bankasına verilmiş, onun formundaki şey bu. Formda birkaç madde var, Marmaris Milletlerarası Yurt İçi Eğitim, Seminer ve Dinlenme Tesislerinin 2000 yılı işletme sezonu, işte, onunla alakalı kurallar. O kurallar arasında dün zikredilen maddeler de var. 8’inci madde diyor ki: “Sitemizde konaklayacak olanların site içinde çağdaş ortama uygun kıyafetler ve davranışlar içinde bulunmaları gerekmektedir. (Çarşaf, türban, tesettür vb. kıyafetler yasaktır.)” 9’uncu madde de “Siteye evcil hayvan giremez, getirilemez.” şeyi var. Ben bunun da arkadaşlarda bulunsun diye nüshasını getirdim, bu mevzu da böylece kapanmış olur diye. Bununla alakalı da 21’inci Dönem Karaman Milletvekilimiz Sayın Zeki Ünal bir soru sormuş Mecliste. Ayrıca, Balıkesir Milletvekili İlhan Aytekin de yazılı olarak soru sormuş. Onu da tutanaklarda bulunsun diye arz etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Türkiye her geçen gün daha özgür, daha fazla insan hak ve özgürlüklerine önem veren bir ülke olacak inşallah. Bu noktada hep beraber Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak çalışacağız.

Aytun Bey, buyurun efendim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bu şeylerin dinlenmesinin şu önemi var: Bakın, Sayın Fehmi Kuru o gün konuşurken bir şey söyledi, o zaman ben de ilk anda çok fazla üstünde durmamıştım ama bana gelen bazı bilgiler bunu gittikçe önemli kılmaya başladı. Sanki Fetullah Gülen’le ilgili iki ayrı karar mekanizması varmış gibi bir laf oldu. O nedenle, bunları dinlemek bu açıdan çok önemli Sayın Başkanım. Tekrar, öncelik olarak onu ifade etmek istiyorum.

Bir de eğer öğleden sonra ikiye alırsak biz zaman tasarrufu yapmamış oluruz, işimizden kaçmış oluruz çünkü bir kişiyi almazsanız o, zaman tasarrufu olmaz ya da çalışmayı hızlandıran bir iş olmaz. Biz yine aynı saatlerde toplanalım. Şüphesiz sizin işiniz olabilir, iktidar partisinin, ayrıca böyle vatandaş da gelip gidiyor; o hoş görülür burada, işinizi gördünüz ama şimdi, on bir buçuk diye planladık ya, bu, kamuoyunda da derhâl gazetecilerde, basında haklı olarak “Ya, nasıl Komisyon bu, ağırdan almaya başladı, çalışma saatlerini kısalttı?” diye problem olur. Onun için, biz çalışma saatlerini kısaltmak yerine, Sayın Başkanın dediği gibi, biraz daha rasyonel insanları çağırarak zamanı kullanalım, sorularımız konusunda daha rasyonel olalım; bu şekilde devam edelim ama zamanı kısaltmak kamuoyunda çok kötü algı yaratır.

(Oturma Başkanlığına Başkan Reşat Petek geçti)

BAŞKAN – Gün konusunda bir şey dediniz mi?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Gününü devam ediyoruz, aynen yani hiçbir problem yok; salı, çarşamba, perşembe.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bir defa, saatlerin on birden ikiye alınmasını ben de yanlış buluyorum. Belki önümüzdeki günlerde biz üç gün yerine beş gün, belki hafta sonu da çalışma koymamız lazım ki... Çünkü aralık ayında ister istemez hepimizin birtakım aksaklıkları olacak, bütçe de gelecek. Aralığın 10’una kadarki süreyi en verimli şekilde Komisyon olarak değerlendirmek durumundayız.

Ayrıca, şimdi, Zekeriya Bey’in söylediklerine benim itirazım var, şöyle itirazım var: Şimdiye kadar burada dinlediğimiz tecrübeleri hep beraber dinledik, biraz mantık süzgecinden belki farklı bir açıdan ben geçirdiğimde şunu görüyorum: Kamuda en üst düzeyde görev yapmış Genelkurmay Başkanı dinledik 2 tane, bu işin mağduru olmuş Emin Arslan’ı dinledik; ortada bir gerçeklik var, kim cemaatle ilgili, işte bu FETÖ’yle ilgili “Ne kadar çok bildim.” diyenler de dâhil olarak, “Çok biliyorum.” diyenleri de dâhil ettiğimizde kendisine dokunulmayan kimse cemaatin 15 Temmuz gecesi yaptığını hayal edemiyor. Bunu da ortaya hani bir tespit olarak koymak lazım çünkü Sayın Koşaner’in buradaki bir ifadesine de dikkatlerinizi çekmek istiyorum, işte, “Bununla ilgili zamanında gerekli daha fazla bir şey yapılamaz mıydı?” sorusuna verdiği cevap cemaatin en önemli özelliğinin kendisini kamufle etmek olduğunu söyledi. Bu, doğru bir bilgi. Bu, şimdiye kadarki gerek kendi tecrübelerimiz -ben de kamuda yirmi beş sene görev yapmış bir insanım- gerek burada dinlediğimiz insanlar gerekse 15 Temmuz sonrası sadece burada dinledikleriniz değil, hepinizin kendi özel hayatında ulaşabildiği, kamunun içinde veya cemaatin yakınında birçok insanla görüştünüz. Şimdiye kadar cemaate yakın

durmuş ama 15 Temmuz gecesi Ankara’da olanları bizzat yaşamış “Ya, ben bunun böyle olduğunu bilseydim acaba onların olduğu yerden geçer miydim?” sorusunu kendisine soran birçok insanla hepimiz görüşmüşsünüzdür. Hani, “15 Temmuz gecesinden başlayalım.” derken ben bunu demek istiyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – “Başlamayalım.” demiyorum da yani şeyi ayrı tutalım, çok isim var...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, bizim öncelilere itirazımız yok ama 15 Temmuz gecesinin bir defa kronolojisini çıkartmak, oradan aşağı doğru gitmek konusunda biz bir strateji ortaya koyuyoruz. Bizim talebimiz bu yani bunu söylerken şimdiye kadarki bu ekim ayı boyunca yaptığımız dinlemelerden ortaya çıkan sonuçlara da baktığımızda, 15 Temmuz esas itibarıyla kimsenin çok da net öngöremediği açık. Burada belki dinlediğimizde MİT Müsteşarı da aynısını söyleyecek, belki dinlediğimizde Sayın Hulusi Akar da benzer şeyleri söyleyecek, belki Emniyet Genel Müdürleri de benzer şeyleri söyleyecek çünkü aksi takdirde eğer “Biz 15 Temmuz öngörüydük, şunları teklif ettik; bunlar yapılsaydı olmazdı.” demeleri lazım. Bunu demezler, efendim, hem “Öngörüydük.” deyip hem bunu demezlerse o zaman kendilerinin yargılanması lazım. Böyle bir mantıkla bu işe bakmamız lazım. Bir defa, 15 Temmuz cemaatin gerçek yüzünü, o buz dağının suyun altındaki kısmının ortaya çıktığı önemli bir gündür. Onun için, 15 Temmuz gecesinin bence masaya doğru çıkması için o gün görevde olanlara öncelik verelim. Yoksa, bizim bu konuda bilgisi olan diğer insanları dinlemeye bir itirazımız yok. Ha, bunu dinlemek için de dinleme saatlerini azaltmak yerine dinleme saatini çoğaltmak, gerekirse üç gün yerine beş gün, gerekirse yedi gün toplanalım yani şimdi, mahdut süreli bir görev, Meclis İttüzüğü gereği bizim bu Komisyonun çalışma süresini üç aydan on üç aya çıkartmamız mümkün değil, üç ayı en fazla dört ay yapabiliriz yani bu konuda bir değişiklik yapma irademiz olmadığına göre ve o üç, artı, bir ay bittikten sonra bizim resmen burada Komisyon olarak toplantı yapıp, bu işleri tutanağa bağlayıp görüşmeye devam etmemiz mümkün olmadığına göre, bu süre içinde bunu çözeceğiz. O bakımdan, sürenin kısaltılmasına itirazım var, bir.

İkincisi de, dediğim gibi, o şeyi, o günkü sorumluların tespitlerini... Çünkü Genelkurmay Başkanı 15 Temmuz gecesi göreve başlamadı ki göreve başladığından bugüne kadar eğer 15 Temmuz değerlendirebilseydi herhâlde bir şey yapması lazımdı ama 15 Temmuz yaşadktan sonra onun bu konuyla ilgili değerlendirmesini alıp ondan sonra geriye doğru gitmemiz lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, liste olarak parti gruplarımızın verdiği dinleme önergelerine baktığımızda, toplam 164 falan isim teklif edilmiş görünüyor. Biz şimdiye kadar 15 kişiyi dinlemişiz. Şimdi, tabii, buradaki müzakerelerde öncelik konusunun önemli olduğu açık. 15 Temmuzdan başlayarak olayı yaşayanlardan hareket konusunda da ortak bir “Elbette ki diğerleri de önemli ama oradan başlayarak devam edelim.” konusu. Şimdi, bu açıdan on beş günlük, özellikle gelecek hafta ve kasımın ikinci haftası yapıp... Çünkü bir kısım mesela Aykut Bey’in talepleri olsun, Selçuk Bey’in taleplerinde doğrudan cezaevinde dinleyeceklerimiz söz konusu; onun planlamasını biz Başkanlık Divanı olarak yapalım ama şimdi, gelecek hafta için şu dinlediklerimizden aldığım notlara göre isimler söyleyeyim, buna da “okey” diyorsak... İstanbul Valisi, Ümit Bey’i dinledik, İstanbul Emniyet Müdürü yani o gün komutanla beraber olan 3’ü; İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü ve Ümit Dündar, 1’inci Ordu Komutanıydı. Biz bunlardan İstanbul Valisi ile İstanbul Emniyet Müdürünü birlikte çağıralım. Bir de o gün hem Eski Ankara Valisi ve Eski Emniyet Genel Müdürü olarak Mehmet Kılıçlar’ı çağıralım diyorum salı günü için.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, şöyle yapalım mı? Şimdi, bu dediğiniz 15 Temmuz gecesinde o suça karışanları dinlemenin şöyle bir faydası olacak: En kilit bilgileri bunlardan alacağımız için, vali, müsteşar, Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanlarına sorular oradan çıkacağı için, pazartesi Sincan Cezaevine gidelim, bir hafta Sincan'ı dinleyelim, o bir hafta Sincan'da bu darbeye karışan darbecileri dinledikten sonra elimize delilleri alalım, nasıl gidiyor, bir daha analiz edelim mesela cuma gününe.

BAŞKAN – Şimdi, onun bir hazırlığı gerekecek ya Aykut Bey; düşüncene ben saygı duyuyorum ama vaktimiz var...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman, çünkü bunlar önemli, ikinci kez çağırmak zorunda kalmayalım.

BAŞKAN – Ama zaten onu düşündüm ben; İstanbul'u öneriyorum, Ankara'yı isterseniz sonra da olabiliriz. Mesela ne yaparız? Pazartesi İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü, bir de Emniyet Genel Müdürü Celalettin Lekesiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Olacaklarda kabaca tahminimi söyleyeyim: Buraya gelecekler, "Boğaz köprüsünün altına gitti, kuvvet komutanları geldi, sonra halk oraya gitti, biz şunu yaptık, sonra şu müdahaleler oldu." falan filan. Bunlar zaten...

BAŞKAN – Anlıyorum da hani ortak talep olarak şimdi bunlar ortaya çıktı, bakın, Zeynel Bey aynı şeyi söyledi, Mehmet Bey aynı şeyi söyledi, siz de aynı şeyi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de şunu söylüyorum, diyorum ki: Mesela Silivri'de, Sincan'da dinleyeceklerimizden mesela diyelim ki Silivri'de dinlenen o gün İstanbul Valiliğiyle ilgili, belediyeyle ilgili veya herhangi bir ilçe belediyesiyle ilgili bir şey söylediğinde...

BAŞKAN – Tekrar davet ederiz efendim. Ne yapalım? Ama şeyi yetiştiremeyiz bakın, o konuda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Fakat 3 isim belirleyelim, mesela diyelim ki Mehmet Dışlı, Mehmet Partigöç, bir de diyelim ki bilmem kim; hapis hane müdürlüğüyle konuşalım, masayı hazırlasınlar, gidip bu 3 ismi salı gününe... Salı gününe dört gün var, bu hazırlanabilir. Bunları dinledikten sonra bence yol haritası da değişebilir.

BAŞKAN – Yani hazırlık hakikaten süreç alır. Bakın, bunlara hassasiyette aynıyız arkadaşlar, yani o konuda hiç şeyiniz olmasın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman bir haftalık plan yapalım. Yani on günlük yapamıyorsak...

BAŞKAN – Tamam, bir haftalık plan yapalım; bu arada biz çalışmalarımızı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İkinci hafta için cezaevini hazırlayalım.

BAŞKAN – Olabilir, niye olmasın?

Şimdi, bu çerçevede bakın, ben hep sizlerin konuşmalarından not aldım: İstanbul Valisi, Ankara Valisi ve aynı zamanda Eski Emniyet Genel Müdürü olduğu için Mehmet Kılıçlar, Celalettin Lekesiz Emniyet Genel Müdürü, Özel Harekât Daire Başkanı -çok önemli dediniz hep beraber, değil mi- Cevdet Saral çok önemli dedik kilit bir isim olarak, ortak isim olarak çıktı ve Jandarma Genel Komutanı, ki oradaki çatışmaların da içinde; çarşamba bunları dinledikten sonra perşembe günü bize Başbakanlık sunum yapacak.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – MİT müsteşarı ve Genelkurmay Başkanı gene kalıyor yani.

BAŞKAN – Ama nasıl yapacağız?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela Cevdet Bey’i daha sonraya koyabiliriz. Bir güne sadece Hulusi Akar ile Hakan Fidan’ı. Mesela çarşambaya onları koyalım. Bir de kamuoyu üzerinden şu baskı kalkmış olsun, bizim üzerimizden de baskı kalksın yani. “Ne yapıyorsunuz orada?” diyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – “Komisyon bunları getiremedi.” “Komisyon MİT müsteşarını getiremedi, Komisyon Genelkurmay Başkanını getiremedi.”

BAŞKAN – Perşembe günü Başbakanlığın sunumunu dinleyelim, sanıyorum o ciddi bir vaktimizi alır bizim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Onu bilmiyoruz, Başbakanlığın tavrına göre değişir yani Başbakanlık ciddi bir sunum yaparsa bir günümüzü alır.

BAŞKAN – Vallahi onun zaman da istediler biliyorsunuz. Yani elimizde bilgi var ama bunu sunuma dönüştürüp talebiniz üzerine... Ama Başbakanlık sunumuna göre Perşembe günü için de 1 kişi ilave daha...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Perşembe bir kişiyi alırsınız, ondan sonra Başbakanlığın sunumunu alırsınız ucu açık olarak. Önce 1 kişiyi dinleriz...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama bu sunum çok önemli. Sunumu bence başta alalım.

BAŞKAN – Sunumu baştan itibaren bütün arkadaşlar...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Üzerimizdeki şu yükü kaldıralım: Belki ikinci kez de çağrılabilirler. Hakan Fidan ile Hulusi Paşa’yı çağıralım. İlk bilgileri versinler, bu üzerimizdeki gölge bir kalksın, bir aydınlansın.

BAŞKAN – Gölge yok üzerimizde ya, öyle bir şey düşünmeyin yani.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Olayın üstündeki gölge kalksın.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok, Komisyonumuz gayet...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, şu açıdan oldu. Sayın Hulusi Akar Paşa o gece web sitesine bir bildiri koydu, geri çekti sonra. Bunun aydınlanması lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, Hulusi Paşa’yı da rahatlatır bu ya. Gelsin Hulusi Paşa, samimiyetle bildiklerini anlatsın.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani Akın Öztürk Paşa’yı koruyan bir bildiri yayımlandı o gün web sitesinde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela Hakan Fidan’a soracağımız sorular Hakan Bey’i de rahatlatır. MİT önemli bir kurum. Ya, bir subay size geldi ihbar etti mi? Diyecek: “Geldi, ihbar etti ama ciddiye almadık.” Veya “Sürekli bu ihbarlardan geliyordu.” diyecek. Bir şey diyecek yani.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Bunlar Hulusi Paşa’yı rahatlatmaz ama, tabii, bunları sormalı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rahatlatamıyorsa ne yapalım yani. Varsa bir şey rahatlamasın zaten yani.

BAŞKAN – Şimdi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir kuruma güvensizlik göstermeyelim istiyorum, ön yargılı olmayayım istiyorum ama ben halkın merak ettiğini biliyorum, sen de biliyorsun, ben de biliyorum, onun için diyorum. Yani sonuçta ülkenin üzerinde bir gölge var. Ya Amerikan Elçiliğinden Kanada Konsolosluğuna kadar, kimse inanmıyor. Bunu biz sağlamak zorundayız.

BAŞKAN – Çalışmanın sonunda aydınlanacak inşallah her şey.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Genelkurmay Başkanını Çankaya Köşkü’nde karşılayanlardan birisi bendim. Niye Mehmet Dişli’yle geldi yani?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Değil mi? Belki çok makul bir izahatı var.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bir de sanıyorum pilotu da tutukladılar. Yani pilot da tutuklandı sonra.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Helikopter pilotu mu?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tabii.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu planı böyle yapıp gruba...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani önümüzdeki hafta muhakkak Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarını dinleyelim. Ne yapacaksak yapalım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, yani kalan kısmını size bırakıyoruz. Artık ne diyelim?

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Siz daveti yapın Başkanım, hangi gün müsaitlerse...

BAŞKAN – Biliyorsunuz, bakın, Ümit Bey’i çağırdığımızda...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, kuvvet komutanları da... Şimdi, bakın, şu anda...

BAŞKAN – Pardon, Aytun Bey...

Ümit Bey’i çağırdığımızda, orada da bir gecikmeli dinledik. Mesela Zekai Aksakallı Bey de gündeme geldi, o da doğrudan... Fakat, şu anda hem Irak dediler hem Suriye’de yani emir- komuta içinde... Yani, onlar bizden şey istediler...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Acil bir işi olursa çıkar tekrar gelirler, biz anlayışlı adamlarız ya. Ama bu kadar önemli bir konuda üç saatini Meclise ayırabilir ya Genelkurmay Başkanımız.

BAŞKAN – Biz böyle bakıyoruz da diğer tarafta, silahların patladığı yerde görev yaptığını ifade ediyor kurumlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hepsini çağırılmazsak da Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarını buraya getirelim; gerisi önemli değil.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şu anda yargılanmakta olan pilotlar sabah akşam imza karşılığında uçaklara bomba koyup savaşıyorlar biliyor musunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi, biz o daveti Başbakan’a gönderilmiş kabul ederiz, Başbakan talimat verirse gelmek zorundalar yani.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani bunun açıklanması lazım. Bu, olacak iş değil. Yani adamlar darbecilikten yargılanıyor, sabah akşam...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Off the record” bir görüşmeniz oldu mu sizin Hulusi Paşa veya MİT Müsteşarıyla ilgili. Kayıt dışı veya sorduğunuz, gönülleri yok mu, öyle bir şey mi hissediyorsunuz?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi açıklayacak Başkan.

BAŞKAN – Evet, önümüzdeki haftayı planlıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz bu talebi Sayın Başbakan’a ilettiğimizi düşünüyoruz. Bizim Parlamento olarak muhatabımız Sayın Başbakan’dır. Gelip gelmemesi konusunda konuşmamız gereken isim Sayın Binali Yıldırım’dır çünkü ona bağlı bürokratlardır bizim çağırdığımız.

BAŞKAN – İfade edeyim: Ben, Sayın Başbakan’a “Komisyon olarak bir gün ziyaret etmeyi de düşünüyoruz.” diye ifade ettim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz Cumhurbaşkanını ziyaret etmeyi düşünüyoruz.

BAŞKAN – Yok, yok. Onu şimdi Aytun Bey söyledi de.

Sayın Başbakana bunu ifade ettim, “Uygun bir zamanda memnun olurum.” diye de ifade etti.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bir sıkıntı olursa Sayın Bahçeli’yi referans gösterebiliriz Başbakana. Bir dediğini iki etmiyor.

BAŞKAN – Efendim, niye sıkıntı olacak ki? Yani burada, bakın bir maddi gerçeği ortaya çıkarmak için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Devlet Bey’den torpil koyacaksınız yani.

BAŞKAN – Efendim, şu anda hakikaten mutabık olmadığımız... Siyasi görüşlerimiz farklı olabilir ama Komisyon olarak şu üç saatten beri ortaya koyduğumuz fikirlerin neredeyse yüzde 100’e yakını müşterek, bu fevkalade önemli bir şey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Ona rağmen de çok yol alamıyoruz, o yüzden çok zor bir olay ya.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Başkanım, ayrıca, Aykut Bey’in belki bir özür değil ama bir takdir duygusu ifade etmesi gerekir bence. Komisyon başlarken Komisyon divanıyla ilgili bazı endişeleri vardı ve gördüğü gibi Komisyon son derece...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, endişelerim hâlâ devam ediyor, eleştirilerim de devam ediyor. Komisyonu öyle oluşturmanız gerekiyordu. Madem millî mutabakat...

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Yani demokratik, hakikaten adil...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu, eksikliği gidermiyor. Sizin de şunu söylemeniz lazım: Şu muhalefete bak ya, aslan gibi hiç çekinmeden darbeyi ortaya çıkartmak için...

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Tamam, diyoruz. Ben takdir ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de sizi takdir ediyorum ama Komisyon böyle teşkil etmemeliydi.

Ne olurdu Aytun Bey başkan vekili veya Mithat Bey başkan vekili...

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Ne değişecekti?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Olur mu ya... Değişecekti, en azından basına çıkaracaktık.

BAŞKAN – Evet, saat epey oldu, işi bağlayalım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, o zaman şunda anlaştık mı: Siz Genelkurmay Başkanı ile MİT Müsteşarına önümüzdeki hafta onlara uygun bir günde -isterseniz çalışma günü dışı da olabilir, madem böyle savaş koşulları altındayız, bunu da kabul ediyoruz- bu daveti iletacaksınız. Kalan kısım da o dediğiniz isimlerden biz, bu daveti etmeniz ve bu davetin üstünde durma samimiyeti göstermeniz karşılığında o dediğiniz isimlerle takvimi belirleme konusunda bence Başkanlığa bir yetki verme gereği yok. Ayrıca, bu davetin -bir komisyon üyesi olarak ve eminim diğer arkadaşların gözünde- Sayın Başbakana iletilmesi gerekiyor, gelip gelmemesini sağlamanın da Sayın Başbakanın görevi olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Doğrudur.

Ben teşekkür ediyorum.

Müsaadenizle toplantıyı kapatırken bir durumu izah edip ben de sözlerimi bitireceğim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tartışma olmasın da.

BAŞKAN – Yok, hayır. Kapanış ve açılışlarda tartışma değil...

Şimdi, her birimiz partiliyiz, o hassasiyetten kaynaklanan reflekslerimiz olabiliyor ama ben şöyle algılama taraftarıyım ve kendimden misal vererek söyleyeyim: Diyelim ki FETÖ'nün 2010 referandumunda “Mezardan bile çıkarıp oy kullandırmalıyız.” şeklinde, o gün öncülüğünü AK PARTİ'nin yaptığı referandumun kabullenilmesi yolundaki çağrıya FETÖ'nün verdiği desteği ifade ettiğimizde, işte, kendi partim olan AK PARTİ'nin bundan bugün alınıp da “Biz FETÖ'yle mi beraber hareket ettik.” diye bir savunma içine girmesine gerek yok. Burada FETÖ'yü aydınlatmaya çalışıyoruz. O zaman HSYK'yı ele geçirmek için ne yapmış? Güçlü siyasi parti AK PARTİ, referandumun kabulüyle sonuçlanacağını da tahmin ederek doğru yere yatırım yapıp “Biz buraya mezardakileri bile getirme durumunda bir destek verirsek daha sonra...”

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz siyasi bir konuşma yapıyorsunuz. Bende bunun cevabı var. Tartışma açmayın.

BAŞKAN –Yok, yok. siyasi değil. Hayır, bak tamamladığımda siyasi olmadığını göreceğiz. Ayrıca, burada basın da yok, bir yere reklam için de bir şey de yapmıyorum Aytun Bey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir)- Tutanaklara geçiyor, önemli.

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlıyorum Aytun Bey. Çok rahatsız eden bir şey olursa ben cevabı da şey yaparım.

Bunu şundan söyledim: Hani özellikle kendi partimden, AK PARTİ'den verdim ki misali yanlış bir algı olmasın diye. Ha, benzeri, zaman zaman da farklı siyasi partilerle ilgili FETÖ'nün politikasındaki, stratejisindeki yer aldığı, desteklediği veya yanında olduğu siyasi partilerle ilgili konular gündeme gelebiliyor. Ama, burada sanıyorum gündeme gelmedeki siyasi partilerin herhangi birini töhmet altında bırakmaktan öte bir şey var yani FETÖ'nün stratejisi, taktiği, hedeflerine varmak için her yolu meşru, mübah gören anlayışına atf yapılıyor diye düşünüp böyle algılamak belki daha doğru oluyor çünkü bunda misafirlerimizin de önemli katkıları oldu yani “Her ideoloji kullanır, her siyasi araca binmek ister.” şeklinde. Hani, bu açıdan bunun faydası ne? Kusura bakmayın, açıklamamın faydası, şu uzlaşmacı ruhla götürdüğümüzde biz maddi gerçeğe daha çabuk varabileceğimizi, tartışmalardan uzak, neticeye endekli olarak daha iyi gideceğimizi düşündüğüm için, işin bu bölümünü dinlediğiniz için de ben teşekkür ediyorum ayrıca. Bu doğrultuda çalışmamızı yapıp yine Komisyonumuzu bilgilendireceğim.

Çok faydalı bir toplantı oldu, hepinize teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 15.40